зССР Давлат китоб палатаси
Инв. № 8
Гос. книжная палата УзССР
8 АПР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 80 (18.557). • Жума, 1983 йил 8 апрель • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Х. Жўрабеков, Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министри О. А. Алимовнинг баҳорги экинлар экишнинг бориши тўғрисидаги ахборотини тинглади. Бу ишдаги мавжуд камчилик ва нуқсонлар кўрсатиб ўтилди.

Бюро область партия комитетлари, область ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик органларининг зиммасига табиий намликда экинларни ундириб олишнинг асосий шарти сифатида экиш ишлари, биринчи навбатда чигит ва дон учун маккажўхори экиш суръатларини жадаллаштириш ва тезроқ тамомлаш учун барча чора-тадбирларни кўриш мажбуриятини юклади. Токзорлар барпо этишга оид ишларни кучайтириб юбориш зарурлигига алоҳида эътибор берилди.

Бюро 1983—1987 йилларда Тошкент шаҳрида 100 от кучига эга трактор двигатели ишлаб чиқарадиган мотор заводи қуриш юзасидан партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органларининг вазифаларини белгилаб берди. Мазкур корхонанинг биринчи навбати 1984 йилда, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигигача фойдаланишга топширилади. Корхонанинг қурилиши пахтачиликни комплекс механизациялашнинг энг муҳим масалаларини ҳал этиш имконини беради.

Бюрода чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш, озуқа етиштиришни ихтисослаштирилган хўжалик ҳисобига ўтказиш юзасидан олиб борилаётган ишлар тўғрисида Қорақалпоғистон область партия комитетининг ҳисоботи муҳокама қилинди. Область партия комитетига чорвачиликни ва озуқа етиштиришни бутун чоралар билан интенсивлаштиришдан иборат бош вазифани ҳал этишга оид ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишларни кучайтириш вазифаси топширилди.

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ҳар бир ишчи ва умуман коллективининг самарали меҳнатини ҳар куни аниқ ҳисобга олиш соҳасидаги иш тажрибаси маъқулланди. Корхонада бундай ҳисобга олишнинг автоматлаштирилган системаси жорий этилганлиги натижасида меҳнат интизомининг бузилиши, кадрлар қўчимсизлиги камайди, тартиб ва уюшқоқлик мустаҳкамланмоқда, бирлашма ишининг техник-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланмоқда.

Ўн биринчи бош йилликда Жиззах области ва Жиззах шаҳри ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Марказий Комитет Бюроси республикада кооператив ва якка тартибда уй-жой қурилиши суръатини жадаллаштириш, М. И. Калинин номли Андижон давлат медицина институтини янада ривожлантириш, Тошкент шаҳрини иссиқлик билан пухта таъминлаш масалаларини ва бошқа баъзи масалаларни ҳам кўриб чиқди.

СССР

МИЛЛИОНЛАРНИНГ УМУМХАЛҚ МУСОБАҚАСИ

ШАХСИЙ МАСЪУЛИЯТ

Замондошларимизга хос фазилатлар билан фахрланамиз. Бу фазилатлар жамият тараққиётига тобора кўпроқ таъсир кўрсатяпти, кишиларнинг баркамоллигини тўла намоён этиб бормоқда. Совет кишисига хос шундай фазилатлардан бири — шахсий масъулият туйғусидир. Шахсий масъулият туйғуси кучли бўлган кишилар жамиятимизда ҳамиша эъзозли. Улар халқ хўжалигининг турли тармоқларида план ва социалистик мажбуриятларнинг орттириб бажарилишига самарали ҳисса қўшишга ҳаракат қилиб, катта обрў-эътибор қозонмоқдалар. Бундай кишилар доно Ленин партияси раҳнамолигида улкан иқтисодий ва маданий қурилиш вазифаларини собитқадамлик билан амалга оширмоқдалар, ташаббускорлик кўрсатмоқдалар, ишга ижодий муносабатда бўлиб янги резервларни ҳаракатга келтиряптилар.

Партия ҳар бир кишида юксак масъулият туйғусини ҳам муттасил тарбиялаб боришни талаб қиляпти. Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми ҳар бир кишидан — ишчидан тортиб министргача —ҳаммаданинг топширилган иш учун масъулиятини оширишни, халқ хўжалигининг барча бўғинларида тартиб ўрнатиш ва план, меҳнат, давлат интизомини мустаҳкамлашни талаб қилди. Ўртоқ Ю. В. Андропов Пленумда алоҳида таъкидлаганидек: «Сифатли, унумли меҳнатни, ташаббускорликни ва омилкорликни рағбатлантирадиган шарт-шароитлар — иқтисодий ва ташкилий шарт-шароитларни вужудга келтириш зарур ва аксинча, яхши ишламаслик, сусткашлик, масъулиятсизлик ходимларнинг моддий тақдирланишига ҳам, хизмат мавқеига ҳам, маънавий обрў-эътиборига ҳам бевосита ва муқаррар тарзда таъсир этиши керак».

Ўн биринчи беш йилликнинг тиғиз планлари ишлаб чиқариш масалаларини ҳал этишга юксак шахсий масъулият билан, катта жавобгарликни тўла ҳис қилган ҳолда ёндашишни тақозо қилади. Шуни мамнуният билан таъкидлаш керакки, республикамиз халқ хўжалигининг турли соҳаларида катта маҳорат билан меҳнат қилаётган ишчилар, мутахассислар ва раҳбар кадрлар сафи тобора кенгайиб бораяпти. Бу, партия ташкилотлари кун сайин олиб бораётган катта сиёсий-тарбиявий ишларнинг самарасидир. Партия кадрлар билан ишлаш соҳасида партия, давлат, хўжалик ва маданий-тарбиявий фаолиятнинг барча жабҳаларида сиёсий жиҳатдан етук ва юксак аҳлоқли, ишни яхши биладиган ва ташаббускор, ташкилотчилик лаёқатлари ва янгиликни ҳис қилиш қобилияти бўлган кишилар туришига тобора кўпроқ эришиб боряпти.

Кўпгина коллективларда давлат планларигина эмас, юксак социалистик мажбуриятлар ҳам ортиғи билан бажарилмоқда, самарадорлик ортиб, сифат кўрсаткичлари яхшиланаётир. Меҳнат коллективлари аъзоларининг шахсий масъулият ҳиссси ортиб бораётган жойларда социалистик мусобақа давомида ажойиб натижаларга эришиляпти. Прогуллар камайиб бормоқда. Иш вақтида тайёрлаб чиқариладиган маҳсулот ҳажми ортмоқда. Графикдан ўзиб ишлаш, планга қўшимча маҳсулот тайёрлаш, ишлаб чиқарилган маҳсулотни биринчи тақдимдаёқ мазкур қилиш ташаббускорлари кўпаймоқда. Бунга Андижон электр аппаратлари заводи коллективининг фаолиятини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Корхона партия ташкилоти бюртмаларни вақтида бажариш юзасидан ишлаб чиқилган ташкилий-техникавий тадбирларнинг ижроси юзасидан қатъий назорат ўрнатди. Натижада завод Уренгой — Помари — Ужгород газ қувури қурилиши объектлари бюртмасини муддатидан уч ой аввал адо этди. Ягона наряд усулида меҳнат қилаётган Одилжон Аҳмаджонов, Воҳид Нурматов, Амир Ҳисматулин бригадалари беш йиллигимизнинг зарбдор қурилиши бюртмасини шараф билан бажаришда юксак масъулият намунасини кўрсатдилар.

Шуни ҳам унутмаслик керакки, шахсий масъулият ҳисси бугунги кунда ҳар бир кишининг юксак фазилати сифатида тобора қадрланмоқда. Вазифа — ишлаб чиқаришни қатъий маромда ташкил эта билиш, маҳсулот тайёрлаш жараёнларидаги барча бўғинларнинг бир меъёрда ишлашига эришишдан иборат. Ҳар бир киши ўзи масъул бўлган участка умумколлектив олдида турган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига кўпроқ ҳисса қўшиш учун лозим даражада кураш олиб бориши керак. Бунинг учун янги резервларни ҳаракатга келтириш, мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиш зарур.

Маҳаллий партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ишлаб чиқариш масалаларини таҳлил қилганда ходимларнинг шахсий масъулятни қанчалик ҳис этаётганлигига ҳам баҳо бериб бориши керак. Ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларида юксак шахсий масъулият ҳис қилинган тақдирдагина коллектив олдида турган улкан вазифалар муваффақиятли ҳал этилаверади. Баъзан бунда ишчи, бригадир, цех бошлиғи, директор баб-баравар жавоб бериши зарурлиги унутиб қўйилади. Ишлаб чиқаришдаги интизом ва тартиб учун ишчигина жавобгар, ўзи эса фақат талаб қилувчи деб ҳисоблайдиган раҳбарлар катта хатога йўл қўядилар. Масъулиятни ҳис қилиш раҳбардан бошланади. У намуна кўрсатмадими, интизом ва тартиб ҳақида гап бўлиши ҳам мумкин эмас.

Ишлаб чиқаришдаги барқарорлик, уни хом ашё ва материаллар билан муntазам таъминлаб туриш масъулияти ҳам тобора катта аҳамият касб этмоқда. Планлар бажарилмагани, таъминот интизоми бузилгани учун корхона раҳбарларигина эмас, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари ҳам масъулдирлар. Меҳнат унумдорлигини ошириб бориш, маҳсулот тайёрлаш ҳажмини кўпайтириш, сифатини яхшилашда инженер-техник ходимларнинг ижодий ташаббускорлигидан унумли фойдаланиш керак. Мутахассисларнинг ишлаб чиқаришга инжинерлик мададини кучайтириш тадбирларини оғишмай амалга ошириш лозим.

Ишда уюшқоқлик юксак самараларга эришиш мезони эканлигини унутмаслик керак. Ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва меҳнатни рағбатлантиришнинг бригада усули имкониятларидан тўғри фойдаланиш лозим. Бригада усули коллектив барча аъзоларининг ўзаро алоқасини мустаҳкамлаб, ишлаб чиқаришда умумий яхшилар салмоғини оширишга ёрдам беришдан ташқари, моддий манфаатдорлик коэффициентини оширишда ҳам етакчи роль ўйнайди. Бригада усули бажарилган ишнинг натижасига қараб ҳақ тўлашга асослаганки, бу ҳар бир кишининг юксак унум билан ишлаши, топширилган вазифага масъулиятни тўла ҳис қилиб ёндашиши, пировардида меҳнатига яраша ҳақ олишини таъминлайди.

Бригадада, цехда, умуман корхона ва коллективларда кенг маънодаги интизомни мустаҳкамлаб бориш зарур. Ҳозирги замон ишлаб чиқариши мураккаб организм бўлиб, унинг фаолияти бошқа ўнлаб корхоналар билан боғлиқ. Корхоналараро, ўҳжаликлараро ҳамжиҳатликдаги андаккина узилиш, ҳатто сусткашлик ҳам ишга салбий таъсир этади. Маҳсулот тайёрлаш камайиб кетиши, сифат пасайиши, маром бузилиши мумкин. Ишлаб чиқаришни ташкил қилиш имкониятларига қаттиқ суяниш лозим. Ҳом ашё, энергия техника ўз вақтида пешма-пеш етказиб берилган тақдирдагина коллективлар кўзланган маррани босқичма-босқич эгаллаб боради. Хом ашё таъминотига жавобгар бўлган баъзи корхоналар раҳбарлари ўз бурчларини ҳамон тўла англаб етмаётганликлари ҳақида «Совет Ўзбекистонига хатлар келиб турибди. Улардан бирида Намангандаги шойи газламалар комбинати тилга олинган. Наманганликлар Днепропетровск тикувчиларни олдида қарздор бўлиб қолмоқдалар. Улар маҳсулотни ўз вақтида юбориш у ёқда турсин, сифат талабларига ҳам тўла жавоб бермаяптилар. Ўтган йили корхона қардош тикувчилардан ўнлаб эътирозномалар олган бўлишларига қарамасдан, ҳамон ишда бурилиш ясамаяптилар. Бу, наманганлик тўқимачиларнинг ўз ҳамкорлари бўлган тикувчилар зиммасидаги мажбуриятлар билан ҳисоблашмаётганликларидан бўлак нарса эмас.

КПСС Марказий Комитетининг «РСДРП иккинчи съездининг 80 йиллиги тўғрисида»ги қарорида экономика тараққиётининг ҳозирги босқичида коммунистларнинг топширилган иш учун масъулятини ошириш ҳақида алоҳида таъкидлаб ўтилди. Индустрияни, айниқса унинг база тармоқлари бўлмиш ёқилғи-энергетика комплексини, темир йўл транспортини, қора металлургияни, капитал қурилишни янада ривожлантиришга жуда катта аҳамият берилмоқда. Аҳолининг саноат ва озиқ-овқат молларига бўлган талабларини янада тўлароқ қондириш вазифаси — тиғиз масала. Экономикага раҳбарликнинг бутун соҳасини — бошқаришни, планлаштиришни, ҳўжалик механизмини такомиллаштириш ишини жадаллаштириш лозим бўлади. Шу муносабат билан коммунистларнинг, барча меҳнат коллективларининг масъулятни тағин ҳам ошириш зарур.

Интизом — кўп қиррали тушунча. Уни бугунги кун ҳўжалик вазифалари нуқтаи назаридан чуқур англаш зарур. Интизом — ишга онгли муносабат намунаси. Шахсий масъулият ҳисси эса интизомнинг узвий ва ҳал қилувчи қисми бўлиб умуман муваффақиятларга эришилган тақдирда ҳам бажарилмаган ишларни назарда тутиши, ишлаб чиқаришдаги катта-кичик камчиликларнинг олдини олиши, тартиб ўрнатишдаги тарбиявий таъсири билан экономика тараққиётига беқиёс манфаат келтираверади.

Андижон области пахтакорлари чигит экиш агрегатларини далага олиб чиқишганига анча бўлди. Дала гвардиячилари деб ном олган шоли механизаторлар ерга барака уруғи қадашни тезкорлик билан давом эттиришяпти. Улар баҳорнинг олтинга тенг дақиқаларининг қадрига етиб, мардона меҳнат қилишмоқда.

Бу муҳим агротехник тадбир Балиқчи районидаги Максим Горький номли совхозда айниқса уюшқоқлик билан давом этяпти. Бу иш кўп йиллик синовдан ўтган ипатоволиклар методи асосида олиб борилаётир. Далаларда 40 дан зиёд экиш агрегати юксак унумларда ишлатилиб, кунига нормадан кўпроқ майдонга барака уруғи қадалмоқда. Суратда: чигит экишда пешқадамлик қилаётган 4-бўлим бошқарувчиси Эргашали Рўзиев ва совхоз директори Ҳакимжон Қаюмов.

ЎзТАГ фотохроникаси.

ИЛҒОР ТАЖРИБАНИ ЎРГАНИБ

Краснодар ўлкасининг корхоналари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш комплекс системасини жорий этишда бир ярим миллиард сўмлик иқтисодий самара олдилар. 7 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган республика семинарида ресурслардан самарали фойдаланиш ва маҳсулот сифатини яхшилаш соҳасида кубанликларнинг, шунингдек, Днепропетровск областидаги Новомосковск шаҳри партия ташкилотининг тажрибаси батафсил кўриб чиқилди. Семинарда Ўзбекистоннинг партия ходимлари, министрликлари, идоралари, йирик корхоналари, колхоз ва совхозларининг, совет органлари ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, Краснодар ўлкаси, Днепропетровск области ва Москва шаҳрининг вакиллари иштирок этдилар. Семинарни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика Госпланининг раиси Қ. А. Аҳмедов очди.

СССР Госстандарти раисининг ўринбосари А. С. Новолоцкий, КПСС Краснодар ўлка комитети бўлимининг мудири Ю. В. Литвиненко, Украина Компартияси Новомосковск шаҳар комитетининг биринчи секретари В. М. Гаврюшин ва бошқалар докладлар қилдилар ва ахборотлар бердилар.

Доклад ва ахборотларда партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми талаблари асосида ишлаб чиқаришни бошқаришни такомиллаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш тажрибаси анализ қилинди.

Семинар қатнашчилари «Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш комплекс системалари» кўчма виставкаси билан танишдилар. Виставка 12 апрелгача Тошкентдаги техника уйида ишлаб туради.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ЖАНГОВАРЛИК ҚОБИЛИЯТИ ОШИРИЛСИН

БУТУНИТТИФОҚ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ТБИЛИСИ, 7 апрель. (ТАСС махсус мухбирлари). Бошланғич партия ташкилотларининг ҳаёт қайнаб турган жойда ишлаб, партия сиёсатини омманинг жонли ижоди билан боғлайдилар. Улар қай даражада жанговарлик ва ташаббускорлик билан ишламоқдалар. КПСС қўйи бўғинларининг фаолиятини қайси йўллар ва воситалар билан замонавий талаблар даражасига кўтариш мумкин, бошланғич ташкилотлардан ҳар бири партия йўлини ўз коллективида қатъият билан ўтказиши учун нималар қилмоқ керак?

Мана шу масалалар Грузия пойтахтида бугун очилган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясининг диққат марказида турибди. Конференция «Меҳнаткашларнинг ижтимоий активлигини ва ишлаб чиқаришдаги ғайратини ривожлантиришда, интизомни мустаҳкамлашда, иш услубини такомиллаштиришда бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш тўғрисида»ги мавзуга бағишланган. Унинг ишида бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, КПСС Марказий Комитетининг, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка, область, шаҳар, район партия комитетларининг, оммавий ахборот воситаларининг ходимлари, жамиятшунос олимлар, Совет Армиясининг сиёсий ходимлари қатнашмоқдалар.

Конференцияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе очди. Бизнинг конференциямиз умумпартиявий аҳамиятга эгадир, деди у. Унинг умумпартиявий характери шу билан белгиланадики, у меҳнаткашларнинг ижтимоий активлигини ва меҳнатдаги ғайратини ривожлантиришда, интизомни мустаҳкамлашда, иш услубини такомиллаштиришда бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш билан боғлиқ бўлган ҳамда назарий ва практика нуқтаи назаридан бутун партия учун актуал бўлган проблемаларни кўриб чиқади. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленумидан кейинги биринчи бўлган мана шу Бутуниттифоқ конференцияси партиянинг негизини, унинг пойдеворини ташкил этган қўйи бўғинлар фаолиятининг айни мана шу жиҳатларини таҳлил этиши диққатга сазовордир. КПСС Марказий Комитети мана шу конференцияни чақириш факти орқали бутун партияни бошланғич партия ташкилотлари, меҳнат коллективлари иши масалалари сари тўбдан бериш зарурлигини таъкидлайди. Партия Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорлари, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг йўл-йўриқлари айни шу коллективларда биринчи галда турмушга татбиқ этилиши лозим.

Конференцияни ўтказиш учун Тбилиси танлаб олинди. Бу ҳолатга биз алоҳида аҳамият берямиз. Бунинг биринчи сабаби шуки, конференция КПСС Марказий Комитетининг Тбилиси шаҳар партия комитети ҳусусидаги қароридан сўнг орадан ўн бир йил ўтгач ўз ишини бошламоқда. КПСС Марказий Комитетининг бевосита Грузия коммунистларига ва меҳнаткашларига аталган кейинги қарорлари каби бу жуда муҳим партиявий ҳужжатнинг мақсади, аввало, республикадаги вазиятни тўлдан яхшилашдан, унинг иқтисодий потенциалини мустаҳкамлашдан, коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятлироқ ҳал этишда меҳнаткашларга ёрдам беришдан иборат эди.

Э. А. Шеварднадзе сўнгги йилларда республикада содир бўлган ижобий ўзгаришлар ҳақида гапириб, қилинган ишларнинг ҳаммаси асосан бошланғич партия ташкилотларида ўтказилган ва ўтказилаётган ишларнинг натижаси эканини таъкидлади. Бу иш салбий ҳодисаларга қарши, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш учун, кадрларга доир тўғри сиёсат учун, иқтисодий ва социал турмушда ижобий жараёнларни қарор топтириш учун саботли ва муросасиз кураш бўлди.

Партия бизга ишга ижодий ёндашиш керак, деб таълим беради, ижодий, амалий иш услубини қарор топтиради, коммунистик қурилиш режаларини амалга оширишда беиҳоя зўр конкретликни ва беиҳоя зўр аниқликни талаб қилади. Аммо ижодий услуб ва ижодий ёндашиш ўз-ўзидан вужудга келмайди. Улар ижодий муҳитда, чинакам ижодкорлик вазиятида, барча коммунистларнинг энг актив иштироки билан, бошланғич партия ташкилоти йўналтирувчилик ролини ўйнаб, ҳар бир киши олдига реал, конкрет, амалий вазифалар қўйилган тақдирдагина вужудга келиб, ривожланади ва қарор топади. Фақат шундагина ишини ишлаб бўлган, эскирган нарсаларнинг ҳаммасини улоқтириб ташлаш мумкин. Шу билан бирга ижодий муҳитнинг ўзи ҳар ҳамиша изланишнинг, ҳар қандай ишга новаторларча ёндашишнинг маҳсулидир.

В. И. Ленин бизнинг партиямизни келажак партияси деб, новаторлар партияси деб атаган эди. Партия фикрининг янгилигини ва сўзнинг янгилигини бутун ишни таҳлил этишга оид ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишларни кучайтириш вазифаси топширилди.

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ҳар бир ишчи ва умуман коллективининг самарали меҳнатини ҳар куни аниқ ҳисобга олиш соҳасидаги иш тажрибаси маъқулланди. Корхонада бундай ҳисобга олишнинг автоматлаштирилган системаси жорий этилганлиги натижасида меҳнат интизомининг бузилиши, кадрлар қўчимсизлиги камайди, тартиб ва уюшқоқлик мустаҳкамланмоқда, бирлашма ишининг техник-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланмоқда.

Ўн биринчи бош йилликда Жиззах области ва Жиззах шаҳри ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Марказий Комитет Бюроси республикада кооператив ва якка тартибда уй-жой қурилиши суръатини жадаллаштириш, М. И. Калинин номли Андижон давлат медицина институтини янада ривожлантириш, Тошкент шаҳрини иссиқлик билан пухта таъминлаш масалаларини ва бошқа баъзи масалаларни ҳам кўриб чиқди.

Конференция Коммунистик партия, бутун совет халқи КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари ўртага қўйган социал-иқтисодий вазифаларни амалга ошириш устида сабот билан ишлаётган бир вазиятда ўтмоқда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг Марказий Комитет ноябрь Пленумидаги нутқида ва ССР Иттифоқининг 60 йиллиги нишонланишига бағишланган тантаналардаги докладида, унинг «Карл Маркс таълимоти ва СССРда социалистик қурилишнинг баъзи масалалари» номли мақоласида олдимизда турган вазифаларни ҳал қилиш йўллари ҳақида принципial қоидалар баён этиб берилган. Меҳнаткашларнинг ғайрат-шиҳоатини ва ижтимоий-сиёсий активлигини оширишга, уларнинг ижодий ташаббускорлиги ва ўлдаворлигини ривожлантириш учун шарт-шароит яратишга жуда муҳим аҳамият берилмоқда. Шу муносабат билан бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ҳар томонлама ошириш зарурлиги, айниқса, равшан кўриниб турибди.

Мана 80 йилдирки, ўз фаолиятини меҳнаткашларнинг манфаатларига бегараз хизмат қилишга, социализм ва коммунизм учун курашга бағишлаган партиямиз дунёни революцион тарзда янгиланишнинг олдинги маррасида турибди, деди сўзини давом эттириб докладчи. Унинг ҳаёт қобилияти кўп жиҳатдан бошланғич партия ташкилотлари симосидаги пойдеворнинг, негизнинг мустаҳкамлиги, пишиқ-пухталиги билан белгиланади.

В. И. Ленин янги типдаги пролетар партиясини тузар экан, қўйи ташкилотлар сўзда эмас, балки амалда унинг асосий ташкилий ячейкаси бўлиб қолишига эришиш зарурлигини уқтирган эди. Ривожланган социализм босқичида цех ташкилотлари ва партия группаларининг кенг тармоғига эга бўлган бошланғич ташкилотлар партия сиёсатини амалга оширишда, иқтисодий, социал-сиёсий ва тарбиявий вазифаларни ҳал этишда тобора каттароқ роль ўйнамоқдалар, партияни омма билан мустаҳкам бирлаштириб турибдилар. КПССнинг жамиятдаги обрў-эътибори ва нуфузи ўсишининг объектив қонуниятлари мана шунда намоён бўлади.

(Давоми иккинчи бетда).

СИЕСИЙ АДАБИЁТ НАШРИЁТИ БОСМАДАН ЧИҚАРДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг «Коммунист» журнали учинчи сонида босилган «Карл Маркс таълимоти ва СССРда социалистик қурилишнинг баъзи масалалари» сарлавҳали мақоласи алоҳида китобча қилиб нашр этилди.

Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди. (ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ И. А. КАРИМОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МОЛИЯ МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Ўртоқ Ислом Абдуғаниевич Каримов Ўзбекистон ССР молия министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

1983 йил 7 апрель.
Тошкент шаҳри.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ЖАНГОВАРЛИК ҚОБИЛИЯТИ ОШИРИЛСИН

(Боши биринчи бетда).

Аввало, хўжалик-иқтисодий тараққиётимизнинг замонавий тенденциялари — экономикани интенсивлаш, фан-техника тараққиёти суръатларини жадаллаштириш, моддий ва меҳнат ресурсларидан янада оқилона фойдаланиш зарурати пишиб етилганлиги, ишнинг сифат кўрсаткичлари биринчи ўринга чиқариб қўйилаётганлиги бошланғич партия ташкилотларининг ролини оширишни тақозо этади. Партиямизнинг жамиятимизни ривожлантиришнинг энг муҳим масалаларига оид директивалари меҳнат коллективларининг кундалик практикасида ўзининг конкрет ифодасини топиши учун бўлган масъулият қуйи ташкилотлар зиммасига тушади. Партия ташкилотларига таянмай туриб, ҳозир социал ривожланиш вазифаларини ҳам муваффақиятли ҳал этиб бўлмайди.

Социалистик демократияни янада такомиллаштириш ва, жумладан, бевосита ишлаб чиқаришдаги демократик негизларни мустаҳкамлаш принципиал аҳамиятга эгадир. Социалистик жамиятнинг кучайиб бораётган тарбиявий имкониятларини рўёбга чиқариш, шахснинг юксак гражданлик фазилатларини, коллективчилик, ватанпарварлик ва интернационалистик онги ҳамда феъл-атворини шакллантириш бевосита партия ташкилотига боғлиқдир.

Меҳнат коллективининг снёсий ўзаги бўлмиш бошланғич партия ташкилоти шу коллективнинг кенг конституцион ҳуқуқларини рўёбга чиқаришга актив кўмаклашиши лозим. У меҳнат коллективи фаолияти ва ривожланишининг ҳамма жиҳатлари учун, шу коллективда соғлом маънавий, снёсий иқлимни вужудга келтириш учун, унинг муштарак ишга қўшадиган ҳиссаси учун партия олдида жавобгардир.

Ҳозир КПСС сафларида 18 миллион 718 минг коммунист бор. 8 миллиондан иборат ишчилар партиясининг социал составида етакчи роль ўйнайди. Улар колхозчилар билан биргаликда барча коммунистларнинг учдан икки қисмини ташкил этадилар. Ҳозирги вақтда 426 мингта бошланғич партия ташкилоти бор. Уларнинг учдан бир қисмидан кўпроғи мамлакат меҳнатга яроқли аҳолисининг 70 процентдан кўпи машғул бўлган ишлаб чиқариш коллективларида иш кўрмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси партия ташкилотларининг катта ташкилий-снёсий имкониятларидан далолат беради.

Социалистик экономиканинг ички резервларидан ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш мақсадида ғоят тўла-тўкис фойдаланиш меҳнат ғайратининг ўзагидир. Шу резервларни ҳаракатга келтириш, корхоналардаги хўжалик фаолияти партиянинг иқтисодий снёсатига тўла мувофиқ равишда олиб борилишини таъминлаш — партия ташкилотларининг бурчидир. Коллективларни иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантириш планларини бажариш тўғрисида ғамхўрлик қилиш улар учун бош вазифа бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

И. В. Капитонов беш йиллик топшириқларини бажариш масалаларига тўхталиб, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларига мувофиқ, марказда ва жойларда катта ишлар бошлаб юборилганини таъкидлаб ўтди. Партия Марказий Комитети, унинг Снёсий бюроси серунум меҳнатни, омманинг танг жойларни бартараф этиш соҳасидаги ташаббусини рағбатлантирувчи иқтисодий ва ташкилий характердаги тадбирларнинг кенг доирасини амалга оширмоқдалар. СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга алоҳида эътибор берилмоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари коллективларнинг хўжалик фаолиятини чуқур тушуниб етишлари, самарадорлик ва сифатни оширишга зўр беришлари, давлат манфаатларига риоя этилиши учун талабчанликни кучайтиришлари лозим. Шу муносабат билан шартномаларга мувофиқ хом ашё ва маҳсулот етказиб бериш планлари ҳамда мажбуриятларининг сузсиз бажарилиши зарурлигига эътибор қаратилди. Барқарор хўжалик алоқалари учун қураш иш жойидан бошланади, бригаталарда, цехларда олиб борилади. Бу курашнинг натижалари ҳар оир ходимнинг ўз вазифаларини виждонан ва ғаярлик билан бажаришига бевосита боғлиқ бўлади. Бу соҳада ҳам партия ташкилотлари, айниқса, актив таъсир ўтказишлари керак.

Хўжалик ҳисобидаги бригадалар турмушдан мустаҳкам ўрин олиши ҳақида партиявий ғамхўрлик қилиш; шу бригадаларни коммунистлар билан мустаҳкамлаш, уларда партия группаларини дадиллик билан тузишга киришиш лозим. Партия ташкилотлари ишда конкретлик ва ишчанликни қарор топтириш учун маъмуриятнинг фаолиятини контроль қилиш соҳасида КПСС Уставида бериб қўйилган ҳуқуқдан яхшироқ фойдаланишлари керак. Айрим хўжалик раҳбарларининг ўз камчиликларини объектив сабаблар деб аталган баҳоналар билан оқлаш йўлидаги уринишларига қарши кескин курашмоқ зарур. Партия контролининг кучи проблемаларни чуқур анализ қилишдан, бутун ташкилотчилик ва тарбиявий фаолият билан боғлиқ бўлишдан, контролнинг таъсирчанлигидан иборатдир.

Социалистик мусобақа оммани сафарбар этишнинг қудратли воситасидир. Партия ташкилотлари мусобақани меҳнат унумдорлигини оширишга, барча турдаги ресурслардан оқилона фойдаланиш ва уларни бутун чоралар билан тежашга, бошқа кўрсаткичларни яхшилашга йўналтириб тўғри иш қилмоқдалар. Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатнинг катта-катта имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланиш муҳимдир. Бу йил ана шу ҳаракатга 25 йил тўлади.

Докладчи интизомни мустаҳкамлаш борасида бошланғич партия ташкилотларининг вазифаларига батафсил тўхталиб ўтди. Бу ишни кучайтириш, уни мунтазам равишда, аниқ мақсадни кўзлаб олиб бориш, ҳар бир коллективда юксак талабчанлик муҳитни доимо сақлаб туриш лозим. «... Интизом — меҳнат, план, давлат интизоми дуруст бўлмаса, — деди ўртоқ Ю. В. Андропов, — биз олға томон тез бора олмаймиз... Бизга онгли, амалий интизом керак, ишлаб чиқаришни олға силжитадиган интизом керак. Биз интизом учун курашга катта мазмун бахш этишимиз, уни бевосита ишлаб чиқариш топшириқларининг бажарилиши билан боғлашимиз лозим... Шунда партия Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми белгилаган иш бажарилади».

Коллектив ўзининг тарбиявий ролини бутун чоралар билан ошириш, унда интизомни бузувчиларга қарши соғлом жамоат фикрини шакллантириш, интизом, ички тартиб-қоидаларига қатъий риоя этишгина эмас, шу билан бирга ўз ишига онгли, ижодий муносабатда бўлиш кераклигини ҳам ҳар бир меҳнаткаш чуқур англаб олиши руҳида тарбиялаш керак. Тартиббузарларгагина эмас, балки уларга йўл қўйиб бераётганларга ҳам қарши муросасиз кураш олиб бориш талаб этилади. Интизом ва тартиб йўли муттасил ўтказилаверишни қатъий тушунib олишларини кишилар онгида мустаҳкамлаш муҳимдир.

Сўнгра КПСС Марказий Комитетининг секретари меҳнат коллективларини жипслаштириш, уларда ўртоқлик, ишонч ва ўзаро ёрдам вазиятини вужудга келтириш ишида партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни таърифлаб берди. У партия ташкилотлари кишиларнинг меҳнат, турмуш ва дам олишлари учун, уларнинг профессионал ва маданий жиҳатдан ўсишлари учун тегишли шароитларни вужудга келтириш, уй-жой, маиший ва бошқа социал масалаларнинг ўз вақтида ҳал этилиши тўғрисида партия ташкилотларининг доимий ғамхўрлик қилишлари зарур эканлигини қайд этиб ўтди. Меҳнаткашларнинг жамоат активлигини ривожлантириш — муҳим вазифадир. Касаба союз, комсомол ташкилотлари, коллективдаги барча жамоат органлари самарали иш кўришларига, ҳар бир кишининг ўз ижодий имкониятларини намоён этишига ёрдам берадиган бўлишларига партия ташкилотлари кўмаклашишлари лозим. Сиёсий-тарбиявий иш ҳам шу мақсадга хизмат қилиши керак.

Нотиқ коммунистларнинг авангардлик ролини оширишга муфассал тўхталиб ўтди. Бу роль омманинг раҳбари ва ташкилотчиси бўлмиш партия табиатининг ўзидан келиб чиқади. Вазифа — умумий ишда ҳар бир коммунистнинг актив иштирок этишидан иборатдир. Партия интизомини мустаҳкамлаш бошланғич ташкилотларнинг кундалик вазифасидир. Партиямизнинг шон-шарафи ва обрў-эътиборига дахлдор бўлган ҳамма ишда муросасиз талабчанлик — коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида коммунистлар авангардлик ролини янада оширишнинг ғоят муҳим шартидир.

КПСС Марказий Комитети барча бўғинларда ленинча иш услубини қарор топтиришга катта аҳамият бермоқда. Бошланғич партия ташкилотларига татбиқан бу нарса ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий иш бирлигини амалда таъминлашни, хўжалик ва социал масалаларни ҳал этишга изчил сиёсий ёндашишни; қабул қилинадиган қарорларни сўзсиз бажаришни ташкил этиш сари қатъий бурилишни, контролни кучайтиришни, топширилган иш учун кадрларга нисбатан талабчанликни оширишни; бошланғич, цех партия ташкилотлари ҳамда партия группаларининг кучи ва эътиборини кишилар билан жонли иш олиб боришга, партиянинг омма билан алоқаларини янада мустаҳкамлашга жалб этишни; ишда оммалкорлик, уюшқоқликни оширишни, расмиятчилик ва қоғозбозликка барҳам беришни; хўжалик раҳбарларининг, насаба союз, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг иш услубига партия таъсирини кучайтиришни биллиради. Ана шу талабларни ҳисобга олмай туриб, партия ташкилотларининг оммага сафарбар қилувчи таъсир ўтказиши мумкин эмас.

Партия ташкилотлари жанговарлигини, уларнинг иш самарадорлигини ошириш йўллари жуда хилма-хилдир. Сайлаб қўйиладиган активнинг ролини, партия йиғилишларини ўтказиш савиясини ошириш, раҳбар органларнинг фаолиятини яхшилаш шулар жумласига киради. Раҳбар органлар коллегиячиликни шахсий масъулият билан чамбарчас қўшиб олиб боришлари, реал иш ўрнига сафсатабозлик ва мажлисбозлик қилиш йўлидаги уринишларнинг пайини қатъиян қирқишлари лозим.

Партияда услубни такомиллаштириш ишлари барча босқичларда олиб борилмоқда. Докладчи бундаги мавжуд тажрибага, кадрларга нисбатан қўйилаётган талабларга тўхталиб ўтди. Одатда бизнинг ходимларимиз тайёрланган, малакали кадрлардир, деб уқтирди у. Эндиликда эса ишнинг муваффақиятини кадрларнинг масъулияти, уларнинг ижодий активлиги ҳал қилади. Мана шу фазилатларни тарбиялаш — бошланғич партия ташкилотларнинг муҳим вазифасидир.

Докладда юқори партия органларининг бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик қилиш масалаларига талайгина ўрин берилди. КПСС Марказий Комитети бу масалаларга катта аҳамият бермоқда, қуйи бўғинларнинг иш тажрибасини муттасил умумлаштириш билан шуғулланмоқда. КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумидан кейингина унинг қарорлари асосида Кустанай область Фёдоров районидаги «Путь к коммунизму» колхози, «Днепрошина» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Янка Купала номли Белоруссия давлат академик театри партия ташкилотларининг фаолияти атрофлича муҳокама қилинди. Ҳисоботнинг юқори органда тайёрланиши ва муҳокама қилиниши партия ташкилотларининг снёсий кўрсатмаларни амалий ишларга татбиқ этишларида ёрдам беради.

Бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик уларга нисбатан бўйруқбозлик қилишни асло билдирмайди. Раҳбарликда демократик централизм билан, партия оммасининг ташаббуси ва ижодкорлиги ижрони пухта ташкил этиш ва қатъий контроллик билан уғвий боғланади. Партия комитетлари, айниқса шаҳар ва район партия комитетлари ҳар бир бошланғич ташкилотга яқин туришлари, меҳнат коллективларидаги вазиятни, кадрларни яхши билишлари, уларга ўз ишларини яхши йўлга қўйишда ёрдам беришлари, илғорлар тажрибасини умумлаштириб оммалаштиришлари шарт. Бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари доимо эътибор, ёрдам ва мадад бериб туришлишига муҳтождирлар.

Партия ташкилотларининг иши ғоят хилма-хил ва бой. Бу ишни доимо ва чуқур ўрганса арзийди. Бунда кўпгина проблемалар борки, бу проблемалар олимларнинг зўр эътибор беришлари, партия публицистлари жанговор қаламга ишларини кутмоқда. Жумладан, партия ташкилотларининг секретарларига, партия группа ташкилотчиларига, ёш коммунистларга мўлжалланган яхши адабиёт керак.

Пировардида И. В. Капитонов бундай деди: Конференция якунлари партия XXVI съезди қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида ўртага қўйилган вазифаларни бажариш соҳасида бошланғич партия ташкилотлаарининг ишини яхшилашга қўшилган амалий ҳисса бўлиб қолиши муҳимдир.

Биринчи ялпи мажлисда Грузия Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Г. В. Колбиннинг, КПСС Ленинград область комитети иккинчи секретари В. Я. Ходиревнинг, КПСС Москва шаҳар комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири И. Б. Бугаевнинг, Белоруссия Компартияси Минск шаҳар комитети биринчи секретари Г. Г. Бартошевичнинг, Украина Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири Г. К. Крючковнинг, Украина Компартияси Никополь район комитети биринчи секретари В. И. Остапченконинг, Свердловск «Уралхиммаш» бирлашмаси партия комитети секретари В. И. Санниковнинг, Краснодар ўлкасидаги «Победа» колхози партия комитети секретари И. А. Мурзовнинг, Олмаота ип-газлама комбинати партия комитети секретари Д. С. Жалиқбоевнинг, Новосибирск область Ғарбий Сибирь темир йўли Болотная станцияси узел партия комитети секретари С. П. Гаврилиннинг, Тошкент областидаги «Партия XXV съезди» совхози партия комитети секретари Ю. Шукуралиевнинг, КПСС Красноярск ўлка комитети иккинчи секретари Л. Г. Сизовнинг, Орел область Глазунов район партия комитети биринчи секретари Т. Н. Коновалованинг, С. М. Киров номидаги Ленинград давлат академик опера ва балет театри партия ташкилотининг секретари, СССР халқ артисти В. М. Морозовнинг, Эстония Компартияси Марказий Комитети секретари Р. Э. Ристлаанинг ахборотлари ҳам тингланди.

КПСС XXVI съездидан, КПСС Марказий Комитети шуидан кейинги Пленумлардан сўнг мамлакат бошланғич партия ташкилотларида тўпланган ғоят хилма-хил амалий тажриба нутқларда ўз ифодасини топди, партия ташкилотлари кўп томонлама ишларининг турли жиҳатлари кўрсатиб берилди, меҳнат коллективларида хўжалик ва тарбия вазифаларини муваффақиятли амалга ошириш йўллари белгиланди. Маҳаллий тажриба қанчалик бой, қанчалик хилма-хил бўлса умуман партиянинг фаолияти шунчалик самарали бўлади, деган асосий фикр баён этилди.

Конференция ўз ишини давом эттирмоқда.

* * *

Э. А. Шеварднадзе, И. В. Капитонов ва конференциянинг бошқа қатнашчилари Тбилисидаги В. И. Ленин хайвонлар боғида гулчамбар қўйдилар.

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ

ЎЛКАМИЗНИНГ ЯШИЛ ЛИБОСИ

Республикамизда кўчат ўтказиш ойлиги якунловчи босқичга кирди. Ҳозир бу ишлар Ўзбекистоннинг шимолий ва тоғолди районларида ҳам тобора қизиб боряпти.

Марказий Статистика бошқармасининг маълумотларига кўра, республикамизда 1 апрелгача салкам 180 миллион туп ҳар хил кўчатлар: мевали ва манзарали ниҳоллар ҳамда буталар ўтказилди. План 102 процент бажарилди.

Лекин Қорақалпоғистон АССР, Қашқадарё, Тошкент, Сурхондарё ва Навоий областларида план бўйича яна 14 миллион туп кўчатни ўтказиш вазифаси турибди. Боғроғлар ва узумзорлар барпо этишдаги қолоқлик кишини ташвишга солмасдан қўймайди.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги, Қиштвоқ хўжалиги ва Ўрмон хўжалиги министриликлари, «Главсредазирсовхозстрой» хўжаликларида 1600 гектардан зиёд майдонда боғлар, 17 минг гектар майдонда узумзорлар бунёд этилиши зарур. Бироқ, бу ишларнинг ҳозирги суръати паст. Кейинги ўн кун мобайнида 1658 гектар майдонда янги боғлар, 2429 гектар майдонда узумзорлар ташкил этилди, холос.

Узумзорларни барпо этишда, айниқса, Қорақалпоғистон автоном республикаси, Жиззах, Сирдарё, Хоразм ва Фарғона областларида, боғ-роғларни ташкил қилишда Навоий, Тошкент, Фарғона ва Хоразм областларида катта қолоқликка йўл қўйилди. Қорақалпоғистон АССР, Жиззах, Сирдарё областларида тутзорлар бунёд этиш секин бормоқда.

Ҳар бир область, район, ҳар бир колхоз ва совхоз, ҳар бир меҳнат коллективи белгиланган топшириқларни бажарибгина қолмай, уларни дарахт ўтказиш умумий ҳажми бўйича ҳам, барча сифат кўрсаткичлари, айниқса, янги боғроғлар ва узумзорлар бунёд этиш бўйича ҳам ортиғи билан бажаришлари керак.

Бутуниттифоқ ленинча коммунистик шанбалиги кўчат ўтказиш ойлигида алоҳида кун ҳисобланади. Ажойиб анъаналарга кўра, шу куни республикамизнинг барча аҳолиси — ишчилар, колхозчилар ва хизматчилар, пионер ва комсомоллар, партия ва меҳнат ветеранлари ҳашарга чиқадилар. Улар катта кўламда ободончилик ишларини амалга оширадилар. Гуллар, ниҳоллар, буталар ўтказадилар. Янги боғлар, узумзорларга асос соладилар. Хиёбонлар, парклар, табиатнинг гўзал бурчакларини яратадилар.

Ўзбекистон партия, совет, хўжалик органларининг, барча жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашларининг вазифаси янги экилган ниҳолларни сақлаб қолиш ва уларнинг тез амал олишини таъминлашдан, зарур агротехника тадбирларини мунтазам суратда бажаришдан иборатдир.

Қуйида республикамиз областлари, министриликлари ва идоралари бўйича кўчат ўтказишнинг бориши тўғрисида 1 апрелгача бўлган маълумот билан танишасиз (йиллик топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Самарқанд	187,1
Фарғона	133,4
Бухоро	109,8
Наманган	104,9
Тошкент шаҳри	104,4
Андижон	102,7
Жиззах	101,6
Хоразм	97,9
Сирдарё	95,7
Навоий	93,7
Сурхондарё	90,6
Тошкент	89,0
Қашқадарё	83,0
Қорақалпоғистон АССР	41,7
Республика бўйича	102,2

Узбекистон ССР Ички ишлар министрлиги	184,5
Узбекистон Граждан авиацияси бошқармаси	168,3
Узбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	167,7
ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими	149,4
Узбекистон ССР Қурилиш министрлиги	141,9
Узбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	138,1
Узбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги	136,5
Узбекистон ССР Нефть маҳсулотлари таъминоти давлат комитети	130,0
Узбекистон ССР Маориф министрлиги	127,0
«Узсовхозстрой»	125,8
Узбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси	124,8
Узбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	113,3
Узбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети	112,0
Узбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги	110,0
Узбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги	107,6
Тошкент шаҳар ижроия комитети	103,8
Узбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлиги	102,6
Узбекистон ССР Савдо министрлиги	100,2
«Узбекбирлашув»	98,0
Узбекистон ССР Уй-жой ва коммунал хўжалик министрлиги	97,1
Узбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	94,1
Узбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги	93,3
Узбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»си	93,3
Узбекистон ССР Алоқа министрлиги	92,0
Узбекистон ССР Қурилиш банки	85,0
Узбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги	82,0
Узбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлиги	80,4
Узбекистон ССР Социал таъминот министрлиги	77,8
Узбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги	75,4
Узбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	72,7
Узбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги	72,7
Узбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги	72,5
Узбекистон ССР Маданият министрлиги	70,9
Узбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	70,9
Ўрта Осё темир йўли бошқармаси	68,0
Узбекистон ССР Геология министрлиги	66,2
Узбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги	59,9
«Узбекгидроэнергострой»	58,2
Узбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети	54,1
Узбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети	51,5
«Главсредазирсовхозстрой»	48,4
Узбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	31,0

ҚУВВАТ ОШМОҚДА

Муборак газни қайта ишлаш заводининг ишлаб чиқариш қувватини янада ошириш ишлари қизғин давом этмоқда.

Улкан корхонада совет ва болгар мутахассислари қўлни-қўлга бериб меҳнат қилмоқдалар. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ишлаб чиқарилаётган газ миқдори 1,8 миллиард кубометр кўпайди, олтингугурт тайёрлаш эса 50 минг тонна ортди. Суратда: совет ва болгар мутахассислари (чапдан ўнгга): Петро Каденцов, Атанасов Иван Димитров, Жўра Мирзаев, Атанасов Атанас, Валентин Минков, Петр Николаев ва Бешим Раҳмедов. Улар завод қурилишида қўлни-қўлга бериб, бир жон-бир тан бўлиб, ғайрат ва меҳнат қилмоқдалар.

Ш. ШАРИПОВ фотоси. УзТАГ.

КЎРКАМ ҚИШЛОҚЛАР

Беруний районидаги «Правда» колхозида меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини янада яхшилаш борасида бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

Хўжалик посёлкаларида уй-жойлар қуриш, айниқса, кооператив усулда уйлар қуриш ишлари жадал суратлар билан олиб борилмоқда. Кенг ва равон йўллар қурилиши, болалар боғчаларини кўпайтириш, молхона ва паррандахоналар, 640 ўринли мактаб, ҳаммом барпо этиш борасида ҳам катта ишлар қилинди. Колхоз марказида замонавий архитектура усулида қурилган икки қаватли колхоз правлениеси идораси ва клуб бинолари куни кеча фойдаланишга топширилди. Колхоз марказида барпо этилган олти гектарлик ғалаба боғи баҳор айёми мавж урган бу кунларда яшнаб кетди.

С. ОЛЛОМОВ.

ХРОНИКА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Вали Муродхўжаев пенсияга чиққанлиги муносабати билан уни Ўзбекистон ССР молия министри вазифасидан озод қилди.

«ОМАДСИЗ» ОБЪЕКТ

ЕКИ САМАРҚАНД ШАҲРИДА ЕТТИ ЙИЛДАН БУЁН ҚУРИЛАЁТГАН 2-АТС ХУСУСИДА

Сиз шунақалигига шубҳаландингиз. Дилингизда ҳақли савол туғилди: «Қанақа омади юришмаган объект экан? Илм-фан, техника беқиёс ривожланган даврда шунчалик узоқ муддатдан буён қурилаётганига сабаб нима?». Объект тақдирига қизиқдик.

Масаланинг асосий илдизи Самарқанд шаҳрини телефонлаштиришга бориб тақалади. Бу ерда телефонлаштириш ёмон аҳволдалиги, абонентлар АТСлар фаолиятидан қониқмаётганлиги ҳақида тез-тез гап бўлиб туради. Ҳозир 40 мингга яқин киши квартирасига телефон ўтказиш ниятида ариза билан навбат кутмоқда.

Телефонлаштириш муаммосини бир қадар ҳал этиш мақсадида халқ депутатлари Самарқанд шаҳар Совети ижроия комитети капитал қурилиш бўлими буюртмаси билан Ашхобод кўчасида, «Б» микрорайони билан Суғдиёна массиви туташган жойда 2-АТС қурилиши зўр дабдаба билан бошлаб юборилган эди. Асосий қурилиш-монтаж ишларини ниҳоясига етказишни бош пудратчи — «Самарқандхимстрой» бирлашмасига қарашли 149-механизациялашган кўчма колонна коллективи зиммасига олди.

Буюртмачилар объектда қурилиш суръатини тезлаштириш масаласини қўйганда бинокорлар бир дунё «дарди»ни кўндаланг қилиб қўйишарди. Лойиҳага тузатишлар киритишга мажбур бўлишаётганини, ишчи кучи, техника воситалари етишмаётганини, зарур материалларни ўз вақтида етказиб беришмаётганини баҳона қилишарди. Тўғри, объектда гоҳ кўтарма кран, гоҳ цемент қоришмаси, гоҳ темирбетон конструкциялар бўлмай турар, қурувчилар ҳафталаб бекор ўтиришар ёки бошқа участкаларга кетиб қолишарди. Аҳвол мана шундайлигини кўра-била туриб, 149-механизациялашган кўчма колонна раҳбарлари пинак бузишмасди.

Қурилиш материаллари узлуксиз етказиб берилмаганидан ташқари, меҳнат интизоми ҳаддан ташқари бўшаштириб юборилганлиги, беғамлик, ўзибўларчилик ва сансоларлик кучайганлиги ишнинг белига ёмонроқ тепди. Бирлашманинг собиқ бошлиғи Э. Турдиев, собиқ бош инженер В. Пацев интизомни мустаҳкамлаш, объектда ҳукм сураётган камчиликларни бартараф этиш, таъминотни кучайтириш ва бепарволикка берилган бош пудратчилар жиловини тортиб қўйиш ҳақида қайғуришмади. Колонна бошлиғи Турғун Умрзоқов ҳам бўлса бўлар, бўлмаса ғовлаб кетар қабилида иш тутди. Хуллас, ана шундай масъулиятсизлик оқибатида уч йилга мўлжалланган объект қурилиши ҳамон чўзилиб ётибди.

Планга кўра, 10 минг номерга эга бўлган 2-АТС 1979 йилдаёқ «А», «Б» микрорайонлари, Суғдиёна массивида яшовчи аҳоли хизматида бўлиши керак эди. Шу фурсат ичида — лойиҳа-смета ҳужжатига кўра — бош пудратчилар 419 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишга, янги бинони бутунлай қўлдан чиқаришга сўз беришганди. Аммо шартнома қоғозда қолди. Очиғи буюртмачилар, халқ депутатлари Самарқанд шаҳар Совети ижроия комитети капитал қурилиш бўлими раҳбарлари (бошлиғи ўртоқ А. Асатуллаев) қурилиш суръатини тезлаштириш билан жиддийроқ шуғулланишмади. Қурувчиларнинг важ-корсонларига ишонишди. Қолаверса, қурилиш материаллари таъминотини яхшилашга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга тузукроқ бош қўшишмади.

«Самаркандхимстрой» бирлашмаси бошлиғи Н. Д. Тен, бош инженери О. С. Маъруфов қизиқ гапларни рўкач қилишди. «Биз — дейишди улар,— мазкур объектда планни 419 минг сўмлик қилиб уддаладик. Буюртмачиларнинг бизга ҳеч қандай даъвоси қолган эмас!». Ажабо, қурилиш-монтаж ишлари плани ошириб бажарилибди-ю, объект ҳамон қаддини тўла тиклаб олган эмас!». Хўш, нега шундай? Бирлашма бошлиғи бу саволга жавобан аввал кулимсиради, сўнг бор айбни собиқ раҳбарларга тўнкади. Ўзининг янгилигини, шунга қарамай, кейинги пайтларда объектда иш бирмунча жонланганини айтди. Шу билан бирга, бино учун ғоят зарур бўлган кондиционер бўлмаганлиги сабабли монтаж ишларини тўла-тўкис ниҳоясига етказолмай туришганини эътироф этди.

Чиндан ҳам ёзнинг иссиқ кунларида ҳаво совутгич бинода ҳарорат мўътадиллигини сақлаб турмаса, нозик ва мураккаб аппаратлар ишламай қолади ва тез сафдан чиқади. Бундай кондиционерни эса буюртмачилар етказиб беришлари керак. Қизиқ, орадан етти йил ўтибдики, бу хусусда ҳеч ким бош қотирмабди. Айни пайтда очилмаган бу масала қурувчилар олдида жиддий қийинчиликларни кўндаланг қилиб қўймоқда.

Бирлашма бошлиғи Н. Д. Теннинг ҳозир объектда ишлар анча жонланди, деган гапида маълум ҳақиқат бор. Қачонки, Самарқанд шаҳар партия комитети бюроси мажлисида бу масала муҳокама этилгандан кейин қурувчилар сал безовталаниб қолишди. Лекин аҳвол жиддий ўрганилса, қуридиши етти йилдан буён судралаётган ушбу объектда ҳамон тартибсизлик юз бераётгани, жиддий нуқсонлар мавжудлиги ойдинлашади.

Умуман олганда, объектда иш замонавий бинокорлик талаблари асосида йўлга қўйилмаган, меҳнатни илмий асосда уюштириш назардан четда қолмоқда. Бу, турли касб эгалари, масалан, электриклар, сантехниклар, газ монтажловчилар ва бошқалар ўртасида туғилаётган келишмовчиликларда кўринади. Улар меҳнати бир-бирларининкига боғлиқ бўлгани учун ҳамма юмушни маромида, қонун-қондаси билан бажариш лозим. Афсуски, бу ерда кўпинча бунинг тескариси содир бўлиб турибди.

Омади юришмаган объектда ечимини кутаётган, қурувчиларни масъулиятни чуқур ҳис этишга даъват қилувчи «ижир-чижирлар» етарли. Яқинда «Союзтелефонстрой»нинг Тошкент участкаси монтажчилари ҳам бу ердаги камчиликларни қайта-қайта таъкидлашди. Улар буюртмачилар таклифига кўра бинода мураккаб телефон аппаратлари ва ускуналарини монтаж қилишга келишганди. Аммо ҳали бунга имкон йўқлиги учун қайтиб кетишди. Ваҳолонки, Самарқанд область алоқа бошқармаси аллақачон ҳозирлаб қўйган қимматбаҳо аппаратлар бекор ётибди.

2-АТС ишга туширилишини шаҳар меҳнаткашлари интизорлик билан кутишмоқда. «Самарқандхимстрой» бирлашмаси, хусусан, 149-колонна бинокорларига эса битта саволимиз бор: Сизлар масъулият ҳиссини, партия ва ҳукуматимизнинг қурилиш сифатини яхшилаш, суръатни тезлаштириш ҳақидаги кўрсатмаларини нега унутиб қўймоқдасиз? Самарқанд шаҳар партия комитети, халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети шаҳар социал-маданий ҳаёти учун муҳим аҳамият касб этувчи объектни фойдаланишга топширишни ортиқ чўзмаслик чораларини кўришларига қатъий ишонамиз.

А. ДИЛМУРОДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Республикамиз бўйлаб

● ШАҲРИСАБЗ районидаги «Шаҳрисабз» колхозида ёш чорва молларни бўрдоқи ва сўқимга боқиш яхши ташкил этилган. Ҳозир Мурадилла Бухоранов бошлиқ 3-фермада 320 бош бузоқ парваришланяпти. Бунинг 80 таси сўқимга боқилаётир. Бузоқлар бир кеча-кундузда бир ярим килограммгача семирмоқда. Бузоқбоқарлардан Ш. Қаландаров, Р. Расулов, Ж. Эрматовлар жониворларни зоотехника қоидалари асосида парваришлаб, тирик вазнини оширмоқдалар.

Х. АЛЛАЕВ.

● БОЛЬШЕВИК районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхози давлатга тухум топшириш йиллик планини бажарди. Товуқлар ва тухумни кўпайтиришга Б. Набиев, Ф. Исоқов каби паррандабоқарлар муносиб улуш қўшдилар. Тухум тайёрлаш кучайтирилмоқда.

Т. РУСТАМОВ.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Оржоникидзе районидаги Ильич номли паррандачилик бирлашмасининг товуқбоқар-оператори, СССР Давлат мукофоти лауреати, Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари кавалери Саломат Сайдалиева 13 йилдан бери ўз касбини шарафлаб келяпти. У кўп йиллик тажрибасини ишга солиб, товуқлардан мўлжалдагидан кўпроқ тухум олишга эришмоқда. Суратда: илғор паррандабоқар С. Сайдалиева.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорлари—ҳаётга!

СЕРДАРОМАД ТАРМОҚ

ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ОХИРИДА ХЎЖАЛИКЛАРНИНГ БАРЧА КАТЕГОРИЯЛАРИДАГИ ГЎШТ (ТИРИК ВАЗНДА) ЙИЛИГА 950 МИНГ ТОННАГА ЕТКАЗИЛСИН.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қароридан).

Қуёнчилик — республика чорвачилигида муҳим ўрин тутадиган тармоқлардан биридир. Қуённинг биологик хусусияти шундан иборатки, у тез етилади, ҳар бош урғочи қуён йилига 50—70 тадан насл беради, бу 100—150 килограмм парҳез гўшти, мўл-кўл мўйна териси демакдир. Шахсий ёрдамчи хўжаликларда қуёнчиликни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилянти. Ўзбекистонда қуёнбоқарлар ва мўйначиларнинг республика кўнгилли жамияти тузилганлиги фикримизга далилдир. Ўтган йилнинг ноябрь ойида мазкур жамиятнинг биринчи таъсис съезди бўлди, унда «Ўзбеккроликозверовод» жамияти ташкил этиш расмийлаштирилди, унинг устави қабул қилинди, раҳбар органлар сайланди.

Съезд ишида Тошкент, Наманган ва Сирдарё областлари кўнгилли жамиятлари делегатлари иштирок этишди. Съезд 1983 йилнинг биринчи ярмида республиканинг барча областларида ҳаваскор қуёнбоқар ва мўйначиларнинг область, район, шаҳар, посёлка ва қишлоқ жамиятлари тузишга, уларнинг кучларини шахсий хўжаликларда қуён ва нутрия боқишни йўлга қўйиш учун бирлаштиришга, уларда маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда амалий ёрдам беришга қарор қилди.

1983 йил охиригача жамият аъзолари сони 20 минг кишигача етказилиши кўзда тутилади. Ҳар бир қуёнбоқарда ўртача 5 тадан урғочи қуён ва 20 тадан қуён боласи бўлишини ҳисобга олсак, республикада 1984 йилдаёқ 1,5—2 миллион дона қуён териси ва 45—50 минг тонна гўшт олиш мумкин деган маънони англатади. Бу Ўзбекистон чорвачилигига муҳим ҳисса бўлиб қўшилади.

Ўзбекистонда бу жамиятнинг ташкил этилиши қуён ва нутрия боқиш ҳамда сақлаш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш, зооветеринария хизматига амалий ёрдам кўрсатиш, жамият аъзоларини етарли озуқа ва кераклик инвентарлар билан таъминлаш имкониятларини кенгайтиради. «Ўзбеккроликозверовод» жамияти яқин вақт ичида жамият аъзоларини сермаҳсул қуён ва нутрия билан таъминлайдиган 3 та областлараро наслчилик фермалари тузишни планлаштиряпти. Ҳар бир фермада 1200 бош қуён ва шунча нутрия асраш кўзда тутилмоқда.

Барча область жамиятлари қошида қуён ва нутрия асрайдиган турли типдаги катаклар, хилма-хил инвентарь ва ускуналар ишлаб чиқарадиган корхоналар тузилади, шунингдек, жамиятнинг юридик аъзолари — умумтаълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари, корхона, муассаса ва турли ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликлари ҳам зарурий жиҳозлар билан таъминланади. Шуни айтиш керакки, қуён терисининг харид нархи 1983 йил 1 январдан 100 процент оширилди. Иқтисодий ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, шахсий хўжаликларда қуён ва нутрия боқиш анчайин қулай. Масалан, 5 та урғочи қуён ва битта эркак қуён сақланганда, ҳар бош урғочи қуёндан 20 тадан насл олинса, йилига 100 бошдан товарбоп қуён олиш, бу эса тирик вазнда 400—500 килограммдан тош босиши, пулда ифодалаганда 900—1000 сўмни ташкил этиши мумкин.

Қуёнчилик ва мўйначилик маҳсулотларининг ҳаммаси жамият орқали «Ўзбекбирлашув» системасидаги тайёрлов ташкилотларида қабул қилинади, топширилган маҳсулотга қараб белгиланган нормага кўра омихта ем сотилади. Хонадонда қуён ва нутрия боқиш иши билан мактаб ўқувчисидан тортиб то пенсионергача шуғулланса бўлади, бу ишни шаҳарда ҳам, қишлоқда ҳам қилиш мумкин. Ҳозирги пайтда матлубот кооперацияси системасида маҳаллий партия ва совет органлари раҳбарлигида ҳаваскор қуёнбоқар ва мўйначиларнинг область жамиятларини тузиш бўйича тайёрлов ишлари олиб бориляпти. Ана шу жамиятлар тузилганидан кейин бу йил давлат қўшимча равишда 350—400 минг дона қуён териси ва 700—800 тонна гўшт олади.

Қуёнчилик ва мўйначилик билан шуғулланадиган ҳар бир кишининг бурчи кўнгилли жамиятга аъзо бўлиш ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорларини амалга оширишда актив қатнашишдан иборатдир.

Н. НАМ,
«Ўзбеккроликозверовод» жамияти президиуми раиси.

Жонажон ватан бўйлаб

● **ЦИТЕЛИ-ЦКАРО**

Грузиянинг шарқидаги Ширак чўлида токзор зонаси барпо этилмоқда. Бу ердаги ихтисослаштирилган янги совхозда ток кўчатлари ўтказила бошланди. Катта-катта майдонларга саноат ток навларининг кўчатлари ўтказилмоқда. Шу беш йилликнинг охирига борганда Грузияда етиштирилган узум 1 миллион 200 минг тоннадан ошиб кетади.

● **ТАЛЛИН**

Эстон композитори Рейн Раннапнинг «Сўнгги паравоз» деган инструментал пьесаси болаларга аталган асарлар республика конкурсида биринчи ўринни олди. Таллиннинг ёш музыкачилардан тузилган жюри шундай қарорга келди. Бу конкурс ҳозир Эстонияда ўтаётган болалар музыкаси ҳафталигининг программасига кирди. Ҳафталик программасида таниклы ижрочилар билан учрашувлар, болалар тўғрисидаги ва болаларга аталган асарларнинг премьералари бор.

● **СИКТИВКАР**

Сиктивкар ўрмонларни муҳофаза қилиш авиабазасининг махсус отрядлари Тайгани ёнғинлардан асрайди. Шундай отряднар тузилиб бўлинди. Авиация ёрдамида ўт ўчирувчилар неча ўн миллион гектар шимолий ўрмонзорларни кузатиб туради. Бунинг учун уларга ўт ўчиргичлар янги техника воситалари ва контроль системалари берилди.

(ТАСС).

Кичик шаҳарлар

Боғибаланд чорлайди

Ўтган йили Андижон сув омбори қурилиш ниҳоясига етди. 2 миллиард куб метрга яқин сув тўпланадиган сунъий денгиз барпо этилди. Фарғона водийсидаги колхозлар ва совхозларни сув билан таъминлашни янада яхшилаган бу улкан гидроиншоот билан бир қаторда Советобод шаҳри ҳам қад кўтарди.

Яланг ерда 1965 йилда иккинчи қурилиш-монтаж бошқармаси гидроқурувчилар учун янги уйлар қура бошлаган эди. Орадан ўтгўт йил ўтгач, замонавий посёлка вужудга келди. Унинг аҳолиси ҳам кўпая борди. Ниҳоят 1972 йилда посёлка областга бўйсунувчи шаҳарга айлантирилиб, унга Советобод номи берилди.

Ўша йили халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети раислигига ишчан коммунист Солижон Меҳмонов сайланди. Ташкилотчилиги ва жонкуярлиги билан янги шаҳар меҳнаткашларининг ҳурматини қозонган раис партия ташкилоти раҳбарлигида шаҳар экономикаси ва маданиятини ривожлантиришга бутун жамоатчиликни сафарбар эта олди.

Сўнгги беш йил ичида қурилиш ва ободончилик ишлари янада авж олди. Ўнлаб кўп қаватли уй-жой бинолари, 1200 ўқувчига мўлжалланган мактаб, янги меҳмонхона, 600 ўринли кинотеатр ва бошқа объектлар қуриб битказилди.

Шаҳарни янада обод ва кўркамзор қилиш мақсадида оммавий шанбаликлар ўтказиш анъанага айланиб қолди. Шаҳар Совети ижроия комитети, депутатлар бошчилигида шаҳарнинг 7 ёшдан 70 ёшгача — бутун аҳолиси оммавий ҳашарларда иштирок этади. Карнай-сурнайлар садоси остида минглаб одамлар яхши кайфият билан меҳнат қилади, шаҳар эса бундай кунларда байрамдагидек гавжум бўлиб кетади. Шаҳар ижроқоми раиси типиб-тинчмас С. Меҳмоновни тоғ адирда, кўчат ўтказаётганлар орасида, тоғ маданият ва истироҳат боғидаги ҳашарчилар ҳузурида, тоғ гулзорларни ўз оталиғига олиб, ўтоқ қилаётган ўқувчилар орасида кўрасиз. Улар билан суҳбатлашади. Ҳамманинг кунглини кўтаради, қалбига йол топади.

Ана шундай ҳашар йўли билан Боғибаланд деб ном олган дам олиш зонаси барпо этилди. Ҳозирга қадар оу ерда 150 минг тупдан зиёд чинор, арча, мажнунтол каби манзарали дарахт кўчатлари кўкартирилди, гулзорлар барпо этилди.

Боғибаланд советободликларнинг севимли ороғоғига айланди. Бу ерда дам олувчилар учун ҳамма шароит мавжуд. Айниқса, осма йўл қурилиши тугаллангач, кексалар ҳам дам олиш зонасида тез-тез меҳмон бўлмоқдалар.

Андижон сув омбори қуриб битказилиши муносабати билан шаҳар меҳнаткашларини иш билан таъминлаш кун тартибидаги бош масала бўлиб қолган эди. Республика партия ва ҳукуматининг ғамхўрлиги туфайли бу масала тез ҳал этилди. Шаҳарда йирик объектлар қурилиши бошлаб юборилди. Ҳозир шаҳар яқинида кабель заводнинг филиали, 3 миллион бройлерга мўлжалланган паррандачилик фабрикаси жадаллик билан қурилмоқда. Шугина эмас, шаҳарда комплекс қурилиш ишлари давом этяпти. Ҳунар-техника билим юрти, пионерлар уйи, музика мактаби учун бино, маданий-маиший объектлар, уй-жойлар қад кўтармоқда.

Советобод республикамизнинг энг кенжа, гўзал шаҳарларидан бири. Қўёш уфқдан бош кўтарар экан, заррин нурларини Андижон денгизи сувида чайқайди. Қўёш нурига ғарқ бўлган шаҳар эса денгиз юзида акс этади.

Т. ХОЛБОЕВ,
Советобод шаҳридаги 3-ўрта мактаб ўқитувчиси.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ТИНЧЛИКНИ САҚЛАБ ҚОЛИШ—БОШ ВАЗИФА

Совет Иттифоқининг тинчликни сақлаб қолишга, ядро урушининг олдини олишга қаратилган тадбирлари комплексини жаҳон жамоатчилиги кенг миқёсда тушуниб, қўллаб-қувватламоқда. Чет элларнинг оммавий ахборот воситалари, таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг «Правда» мухбири саволларига қайтарган жавобларини батафсил шарҳлашни давом эттириб, қуйидагиларни қайд этмоқдалар: Совет Иттифоқининг ташаббусларн амалий ва салмоқли характерда бўлиб, барча мамлакатлар ва халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг Москвада бўлиб ўтган матбуот конференцияси ҳам шу фикрни тасдиқлади.

Совет Иттифоқи билан зўравонлик позициясида тўриб гаплашиш ва у билан дўқ-пўписа ёрдамида иш олиб бориш мумкин эмаслигини ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» мухбири саволларига қайтарган жавоблари яққол кўрсатиб турибди, деб ёзади Венгрияда чиқадиган **«Непсабадшаг»** газетасининг саҳифаларида ВСИП Марказий Комитетининг секретари П. Варкони. Ҳар қандай вазиятда СССР ўз хавфсизлиги тўғрисида ҳам, шунингдек ўз иттифоқчиларининг хавфсизлиги ҳақида ҳам ғамхўрлик қилишга тайёр ва қодирдир.

«Правда» мухбирининг саволига қайтарган жавобида Ю. В. Андропов инсониятнинг бутун куч-ғайратини ядро урушининг олдини олишга сафарбар қилишга чақирди, — деб уқтиради ГДР-даги **«Нойес Дойчланд»** газетаси. Шу тарққа Совет Иттифоқи ўзининг қозиғи халқаро аҳвол ҳамма омилларини эътиборга олувчи ва нутрия боқишни йўлга қўйиш учун бирлаштиришга, уларда маҳсулот етиштиришни кўпайтиришда амалий ёрдам беришга қарор қилди.

1983 йил охиригача жамият аъзолари сони 20 минг кишигача етказилиши кўзда тутилади. Ҳар бир қуёнбоқарда ўртача 5 тадан урғочи қуён ва 20 тадан қуён боласи бўлишини ҳисобга олсак, республикада 1984 йилдаёқ 1,5—2 миллион дона қуён териси ва 45—50 минг тонна гўшт олиш мумкин деган маънони англатади. Бу Ўзбекистон чорвачилигига муҳим ҳисса бўлиб қўшилади.

Ўзбекистонда бу жамиятнинг ташкил этилиши қуён ва нутрия боқиш ҳамда сақлаш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш, зооветеринария хизматига амалий ёрдам кўрсатиш, жамият аъзоларини етарли озуқа ва кераклик инвентарлар билан таъминлаш имкониятларини кенгайтиради. «Ўзбеккроликозверовод» жамияти яқин вақт ичида жамият аъзоларини сермаҳсул қуён ва нутрия билан таъминлайдиган 3 та областлараро наслчилик фермалари тузишни планлаштиряпти. Ҳар бир фермада 1200 бош қуён ва шунча нутрия асраш кўзда тутилмоқда.

Барча область жамиятлари қошида қуён ва нутрия асрайдиган турли типдаги катаклар, хилма-хил инвентарь ва ускуналар ишлаб чиқарадиган корхоналар тузилади, шунингдек, жамиятнинг юридик аъзолари — умумтаълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари, корхона, муассаса ва турли ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликлари ҳам зарурий жиҳозлар билан таъминланади. Шуни айтиш керакки, қуён терисининг харид нархи 1983 йил 1 январдан 100 процент оширилди. Иқтисодий ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, шахсий хўжаликларда қуён ва нутрия боқиш анчайин қулай. Масалан, 5 та урғочи қуён ва битта эркак қуён сақланганда, ҳар бош урғочи қуёндан 20 тадан насл олинса, йилига 100 бошдан товарбоп қуён олиш, бу эса тирик вазнда 400—500 килограммдан тош босиши, пулда ифодалаганда 900—1000 сўмни ташкил этиши мумкин.

Қуёнчилик ва мўйначилик маҳсулотларининг ҳаммаси жамият орқали «Ўзбекбирлашув» системасидаги тайёрлов ташкилотларида қабул қилинади, топширилган маҳсулотга қараб белгиланган нормага кўра омихта ем сотилади. Хонадонда қуён ва нутрия боқиш иши билан мактаб ўқувчисидан тортиб то пенсионергача шуғулланса бўлади, бу ишни шаҳарда ҳам, қишлоқда ҳам қилиш мумкин. Ҳозирги пайтда матлубот кооперацияси системасида маҳаллий партия ва совет органлари раҳбарлигида ҳаваскор қуёнбоқар ва мўйначиларнинг область жамиятларини тузиш бўйича тайёрлов ишлари олиб бориляпти. Ана шу жамиятлар тузилганидан кейин бу йил давлат қўшимча равишда 350—400 минг дона қуён териси ва 700—800 тонна гўшт олади.

Қуёнчилик ва мўйначилик билан шуғулланадиган ҳар бир кишининг бурчи кўнгилли жамиятга аъзо бўлиш ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорларини амалга оширишда актив қатнашишдан иборатдир.

Н. НАМ,
«Ўзбеккроликозверовод» жамияти президиуми раиси.

ЕВРОПАДАГИ ИҚТИСОДИЙ АҲВОЛ

ЖЕНЕВА. (ТАСС). Бу ерда «1982 йилда Европадаги иқтисодий аҳвол обзори» эълон қилинди. Европа иқтисодий комиссиясининг секретариати тайёрлаган шу ҳужжатда Ғарб мамлакатлари экономикасида давом этаётган таназзул «кейинги 50 йил мобайнидаги энг чуқур ва энг узоқ давом этган таназзул» бўлди, дейилади.

1982 йилда ялпи миллий маҳсулот 1 процент камайди. «Саноат ишлаб чиқариши, — дейилади обзорда, Ғарбнинг истисносиз ҳамма мамлакатларида камайди. Масалан, АҚШда саноат ишлаб чиқариши 8,2 процент, Голландияда 3,2 процент, Италияда 2,3 процент пасайди. Ғарбий Европанинг 13 мамлакатида 1980 йилнинг иккинчи ярмидан бери саноат ишлаб чиқариши мутасил пасайиб бормоқда».

Обзордан маълум бўлишича, 70-йилларнинг охиридан бошлаб Ғарб мамлакатларида капитал маблағ ҳажми қисқариб келган. Бутун ўн йил мобайнида меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари пасайган.

«Ишсизликнинг кучайиши, — 1982 йилда устунлик қилган омил бўлди», деб уқтирилади обзорда. 1981 йилда ишсизликнинг ўсиши 7 процентини ташкил қилган бўлса, ўтган йили 8,5 процентга етди. АҚШда ўтган йилнинг учинчи кварталида «ортиқча кишилар» армияси 1981 йилнинг шу даврига нисбатан 37 процент, Голландияда 44 процент, Швецияда 36 процент, Англия ва Францияда 12 процент кўпайган.

Пулнинг қадрсизланиши ҳаддан ташқари кескин мураккаблигича қолмоқда. Бу ҳол унинг сурўатлари Испанияда 13,5 процентга, Португалияда 23 процентга етган. Ғарбий Европа мамлакатларида истеъмол моллари нархининг ўсиш суръатлари ўрта ҳисобда 9,6 процентни ташкил этди. Жумладан, Францияда 11,8 процентга, Италияда 16,5 процентга, Норвегияда 11,3 процентга етди.

Социалистик мамлакатларнинг экономикасига бағишланган бўлимда капиталистик мамлакатлардан фарқли ўлароқ бу давлатларда халқнинг турмуш даражасини ўстириш давом этганлиги уқтирилади. Миллий даромад капиталистик мамлакатлардагига нисбатан анча юқори суръатлар билан ўсди. Кўпчилик социалистик мамлакатларда, жумладан СССРда ҳам қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ҳажми кўпайди. Шу мамлакатларда аҳоли иш билан тўла-тўкис таъминланганлиги ва ҳатто ишчи кучи етишмаслиги сезилиб турганлиги алоҳида таъкидланади.

ЭФИОПИЯДА ҒАЛАБА КУНИ

● **АДДИС-АБЕБА.** Эфиопия халқи ғалаба куни — мамлакат Италия фашистлари оккупациясидан халос бўлган кунинг 41 йиллигини тантанали равишда нишонлади.

Миллий байрам муносабати билан Муваққат ҳарбий маъмурий кенгаш ва Эфиопия меҳнаткашлари партияси ташкилот комиссияси раиси Менгисту Хайле Мариам пойтахт марказидаги ғалаба обидасига гулчамбар қўйди. Мамлакатнинг бошқа шаҳарларида оммавий намойишлар бўлиб ўтди.

ИТАЛИЯ. Касаба союзларининг ягона федерацияси даъвати билан мамлакатда меҳнаткашларнинг ялпи забастовкаси бўлиб ўтди. Меҳнаткашлар ҳукумат маъмурлари ва корхона эгаларининг меҳнаткашлар ҳуқуқларини поймол қилаётганликларига қарши норозилик билдирдилар. Рим, Милан, Турин, Генуя ва бошқа йирик саноат шаҳарларининг кўчаларга чиққан юз мингларчасининг талаб қилдилар, ҳукуматнинг фавқулодда солиқ чораларига қарши норозилик намойиши. Суратда: Рим меҳнаткашларининг норозилик намойиши.

ТАСС фотохроникаси.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

САН-ПАУЛУДАГИ ҒАЛАЁНЛАР

● **БРАЗИЛИЯ.** Бразилиянинг Сан-Паулу шаҳрида катта ғалаёнлар бўлиб ўтди. Бу ғалаёнларда бир неча минг киши, асосан ишсизлар қатнашиб, меҳнат қилиш ҳуқуқи таъминланишини талаб этдилар. Полиция билан бўлган тўқнашувларда ўнлаб киши жароҳатланди, юзлаб киши қамоққа олинди. Бир неча киши ноҳуд бўлди.

Мамлакатнинг энг қалтис муаммоларидан бири — оммавий ишсизлик Сан-Паулудаги фожиали воқеаларнинг асосий сабабидир. Мамлакатда чўқурлашиб бораётган иқтисодий таңғлик «ортиқча кишилар» армиясининг доимо кўпайишига олиб бормоқда.

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ИШ ТАШЛАДИ

● **ЛИМА.** Перунинг марказий раойнларида бўш пассажир ва товар вагонлари 45 кундан бери темир йўл изларида қимирламай турибди. 2500 темирйўлчи иш ташлади. Улар қимматчилик кескин қўтарилганлиги муносабати билан иш ҳақи оширилишини, иш билан таъминлаш гарантиланишини, меҳнат шароитлари яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

Матбуот хабарларига қараганда, стачка қатнашчилари ўзларининг ҳаққоний талаблари қондирилмагунча ишга киришмасликка қаттиқ бел боғлаганлар.

БОСҚИНЧИЛАРНИНГ БЕДОДЛИГИ

● **ДАМАШҚ.** Исроил оккупациячи маъмурлари Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги араб аҳолисидан кўп кишини қамоққа олиш учун кенг кампания ўтказмоқдалар.

Бу ерга етиб келган хабарларга қараганда, кейинги кунларнинг ўзида юзлаб фаластинлик ватанпарварлар ҳибсга олинди. Улар араб аҳолиси оммавий равишда зиҳарланганлигига қарши норозилик намойишларида қатнашган, деб айбланмоқда. Сионистларнинг жиноятларидан норозилик белгиси сифатида Бир-Зайт фаластин университетининг 300 нафар студенти очлик эълон қилди. Наблус, Тулькарм шаҳарларида ва ғарбий соҳилдаги бошқа бир қанча аҳоли пунктларида намойишларнинг қамоққа олинган қатнашчилари билан ялпи бирдамлик забастовкаси давом этмоқда. (ТАСС).

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитетининг мажлиси

ПРАГА, 6 апрель. (ТАСС). Бу ерда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитетининг мажлиси очилди.

Мажлис ишида БХР ташқи ишлар министри П. Младенов, ВХР ташқи ишлар министри Ф. Пуйя, ГДР ташқи ишлар министри О. Фишер, ПХР ташқи ишлар министри С. Ольшовский РСР ташқи ишлар министри Ш. Андрей, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек иштирок этмоқдалар.

Б. Хнеупек мажлис қатнашчиларини самимий табриклади.

Ядро урушининг олдини олиш, кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттириш ва мустаҳкамлаш, қуролсизланиш проблемаларини ҳал этиш, Европа қитъасида ва бутун дунёда хавфсизликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш мақсадларида Сиёсий маслаҳат комитетининг Прага кенгаши ўртага қўйган таклифлар ва ташаббусларни амалга ошириш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилмоқда.

Дўстлик, ҳамжиҳатлик ва ўртоқларча ҳамкорлик ва ватанпарварлик ҳиссиётида ўтаётган мажлисда ташқи ишлар министрларининг ўринбосарлари, маслаҳатчилар ва экспертлар ҳам иштирок этмоқдалар.

x x x

Шу куни Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукумати комитет мажлисида қатнашаётган ташқи ишлар министрлари шарафига зиёфат берди.

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Финляндия ташқи ишлар министри П. Стенбэк бошчилигидаги шу мамлакат ҳукумат делегацияси 6 апрель куни Москвадан Хельсинкига жўнаб кетди. Делегация СССР билан Финляндия ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Шартнома қабулланганлигининг 35 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантаналарда қатнашди.

(ТАСС).

РАСМИЙ ҲУЖЖАТ СИФАТИДА

НЬЮ-ЙОРК, 6 апрель. (ТАСС). Ю. В. Андроповнинг «Правда» мухбири саволларига қайтарган ва 1983 йил 27 мартда матбуотда эълон қилинган жавоблари БМТ Бош Ассамблеяси ва Хавфсизлик Кенгашининг расмий ҳужжати сифатида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қароргоҳида тарқатилди.

Вашингтон—Никарагуадаги жиноятларнинг иштирокчиси

Рейган маъмурияти Никарагуада содир бўлаётган воқеалар учун жавобгарликни ўз зиммасидан соқит қилиш учун зўр бериб уринмоқда. Гондурасдан сукулиб кирган сомосачиларнинг шайкалари Никарагуда қишлоқ районларининг аҳолисига жабр зулм қилмоқдалар, деҳқонларни ва халқ ҳокимияти активларини ўлдирмоқдалар. Никарагуадаги революцион жараёнга асло хайрихоҳлик билдирмаётган ҳатто Америка матбуоти ҳам контрреволюцион тўдаларнинг Никарагуанинг бостириб киришини Марказий разведка бошқармаси аллақачондан буён тайёрлаб келганлиги, айни АҚШ сомосачиларидан ёлланган сотқинларнинг армиясини тузганлиги, уни ўқитиб, ўргатганлиги, энг янги қурол турлари билан таъминлаганлиги тўғрисида деярли ҳар куни хабарлар босиб чиқараётганлиги Вашингтондаги расмий вакилларни уялтирмаяпти. Марказий разведка бошқармаси Никарагуадаги вазиятни беқарор қилиш борасидаги ҳуружларни амалга ошириш учун ҳозирдаёқ 30 миллион доллар сарфлади ва эндиликда ёш республикага қарши қўпорувчилик ишларини пул билан таъминламоқ учун жон жаҳди билан янги фондлар ни қидирмоқда.

Оқ уй контрреволюцион муртадларнинг жиноий ҳуружини Никарагуада содир бўлаётган ўзгартишлар жараёнидан аҳоли муайян табақалари «норозилигининг намоён бўлиши» деб кўрсатишга бутун кучлари билан уринмоқда. Қонли ёвузликларда айбдор бўлган сомосачи каллакесарларни президент Рейган ва унинг атрофидаги кишилар сурбетлик билан «қўзғолончилар», «демократик оппозиция вакиллари», Никарагуа халқининг «ҳалоскорлари» деб атамоқдалар.

Елланган сотқинларнинг бир группаси билан биргаликда Никарагуа территориясига ўтиб олган «Вашингтон пост» газетасининг мухбири ана шундай «қаҳрамонлардан» бири — Ортис Сентено тўғрисида ҳикоя қилди.

Минглаб бошқа сомосачилар каби диктатор Сомосанинг бу омон қолган «миллий гвардиячиси» ҳам сандиночилар революцияси ғалаба қозонганидан кейин Гондурасга қочиб кетиб, бу ерда Америка «маслаҳатчилари» раҳбарлигида ҳарбий базаларнинг бирида жанговар тайёргарлик курсидан ўтган. «Кочинос бухтасида Кубага бостириб кириш ветерани менинг инструкторим бўлган эди», — дейди у. Сентено Никарагуага ташланмасдан олдин Гондурасда 240 контрреволюционерни ўз ичига олган шайкага командирлик қилган. Уларнинг ҳаммаси Америка автоматлари ва бошқа турдаги ўқ отиш қуроллари билан қуролланишган. (ТАСС).

Демьян Бедний туғилган куннинг 100 йиллигига

ЎЗБЕКИСТОН МАФТУНИ

МИРМУҲСИН,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

Ҳар бир буюк шоир ижодида бош мавзу билан бирга дилга яқин, қадрдон, қардош халқлар, элатлар ёки бутун бир мамлакатлар ҳам ўз аксини топади. У яқин алоқада бўлиб, қардошлари ҳаётидан асарлар ёзади. А. С. Пушкин ёки М. Ю. Лермонтов — Кавказ, Гёте — Яқин Шарқ, Алишер Навоий — Андалузия ёки Арманистон, Горький — Италия, Беруний — Ҳиндистон, Демьян Бедний ва Николай Тихоновлар — Ўзбекистон, айни вақтда Ўрта Осиё мавзуларида жасорат билан қалам тебратдилар.

Асрлар мобайнида эрксизлик, мутелик қишанида эзилган ўзбек аёлининг Октябрь революцияси, Ленин даҳоси туфайли озодликка чиққанини, халқ ичида Ўзбекистон хотин-қизлари актив иштирок этаётганлигини устоз Демьян Бедний ўзининг «Зийнатнинг қасами» поэмасида жуда ҳам маҳорат билан тасвирлайди. Бой ва золим Мирзонинг ичкаридаги учинчи хотини Зийнат феодал зулмига қарши исён кўтаради, қоронғи ва жирканч ҳаётга қарши қўлига қурол олиб, Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлашда фаол иштирок этади. Босмачи душманларга қарши аёвсиз жангга киради. Оғир яраланди, лекин энг илғор ва прогрессив, инқилобий рус халқи вакиллари ўзбек аёли ҳаётини сақлаб қолдилар. Бу достон 1925 йили ёзилган эди.

Ўзбек адабиётининг пешқадам вакиллари Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғуломлар Демьян Бедний асарларини биринчи бўлиб ўзбек тилига таржима этдилар. Унинг «Катта қўча» достони, кўпгина масаллари, қаҳрамонона қурилиш — Турксиб темир йўли қурилиши ҳақидаги бир неча шеърлари, «Шайтонарава» достони ўттизинчи йиллардаёқ ўзбек китобхонига етган эди. Қадим Шарқ афсонаси мавзуида «Аёлнинг йўқолган жанноти» ҳамда В. И. Ленин ҳақида замонавий Шарқ афсонаси — «Ер бахти» асарлари ўзбек тилига таржима этилган. В. И. Ленин ҳақидаги шеърлари ҳамда «Қурак ва этик» сингари жуда кўп масаллари ўттизинчи йиллардаёқ Ўзбекистонда машҳур эди. Мактаблар, олий ўқув юртлари программаларига киритилган бу ажойиб асарлар ўзбек китобхонларининг қадрдон асарлари бўлиб қолган. Биз — ўша вақтдаги ёш шоирлар Демьян Бедний, Владимир Маяковский, Алексей Сурков шеърларидан таълим олганмиз.

Демьян Бедний Шарқ афсоналарини, Шарқнинг буюк мутафаккирлари — Низомий, Навоий, Саъдий, Фирдавсийлар ижодини яхши билгани, «Зарбулмасал» — Шарқ масаллари мажмуаси ҳамда «Калила ва Димна» китобини билмаслиги мумкин эмас эди. У Эзопни тарғиб қилган, прогрессив ҳинд ва афғон, араб адабиётларни яхши билган, инқилобий, прогрессив адабиётларни ҳурмат қилган классик шоирдир. Туркия мавзуидаги «Евет эффендим!» сиёсий-ҳажвий шеъри кейинчалик Назим Ҳикматнинг юксак баҳосига сазовор бўлган.

Демьян Бедний 1912 йили большевиклар партияси сафига кирди. «Правда»нинг биринчи сонида унинг шеъри босилиб чиқди.

Улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин шоир Демьян Бедний шеърларига юқори баҳо бергани, хат ёзгани, шоирга доимо меҳрибонлик кўрсатиб, ёрдам бергани биз ҳаммамиз яхши биламиз.

У ёзувчилар ичида биринчи ордендор ёзувчидир, жанговар Қизил Байроқ ордени билан йигирманчи йилларда мукофотланган.

Инсон ҳаводан нафас олмаса, икки-уч дақиқадан кейин ўлади. Ватанидан ажралган, халқидан, партиясидан, Москваси, Тошкентидан ажралган одам ҳам кўп яшамайди. Биз, қардошлик, ҳамкорлик, миллатлар ва элатлар дўстлиги макони — умум ва муаззам Ватан билан тирикмиз. Демьян Бедний ана шуни баланд овоз билан куйлаган.

Демьян Бедний революция душманлари — империализм ногорасига ўйнаётганларни ўткир сиёсий ҳажвиёти билан дабдала қилган жасур шоир эди. Юраги кир кимсалар ҳаммани ҳаяжонга солувчи китоб ёзиб беришига ишониб бўлмайди. Ҳозирги кунда Ғарбда сажда қилувчи баъзи кимсаларнинг «шеъри» азада кўзига тупук суртиб йиғлаётган хотининг «кўз ёши»га ўхшайди. Қувонч ҳам уларнинг чин юракларидан эмас! Бедний мана шундақаларни ҳажв ўти билан ёндирган эди.

В. И. Ленинни, революцияни, ишчи синфини, қардошликни ва ўзбекистонликларни, жафокаш ва озод аёлларимизни катта муҳаббат билан севган улуғ шоир Демьян Беднийга биз Тошкентимизда, албатта, ҳайкал қурамиз. Ўзбек аёллари, Шарқ аёллари биринчи бўлиб бу ҳайкал пойига Ўзбекистоннинг энг сўлим ва энг гўзал гулларини қўядилар. Улуғ шоирнинг нурли жамолига эҳтиром билан боқадилар.

ДЕМЬЯН БЕДНИЙНИНГ ПАРТИЯВИЙЛИГИ — ЭНГ АВВАЛО ХУДДИ ИНТИЛИШНИНГ ЎЗИ КАБИ БЕНУҚСОН ПАРТИЯВИЙЛИКДИР. ДЕМЬЯН БЕДНИЙ ҲЕЧ ҚАЧОН «МЕНИНГ САНЪАТКОРЛИК ҚИЁФАМ, МЕНИНГ ОРЗУЛАРИМ, МЕНИНГ ҲИСТУЙҒУМ, МЕНИНГ «МЕН»ЛИГИМ ЭРКИН БЎЛИШИ КЕРАК, МЕНГА ХАЛАҚИТ БЕРМАНГЛАР», ДЕМАГАН. У ҲАМИША: «АГАР БАДИЙ АСАРЛАРИМ БИЛАН ПАРТИЯГА ЁРДАМ БЕРИБ, УНИНГ ШИОРЛАРИНИ ОММАГА ТУШУНТИРА ОЛСАМ ЎЗИМНИ МИСЛСИЗ ДАРАЖАДА БАХТИЁР ҲИС ЭТАРДИМ», — ДЕГАН.

А. В. ЛУНАЧАРСКИЙ.

АДОЛАТ КУЙЧИСИ

Шу кунларда бутун совет халқи ўз ҳаёти ва ижодини партия ва халқ ишига бағишлаган содиқ ленинчи, оташин коммунист — шоир Демьян Бедний туғилган куннинг 100 йиллигини кенг нишонламоқда.

Янги замон куйчиси бўлган ажойиб шоирнинг ижодий йўлини шарҳлар эканмиз, биз биринчи «биринчи» сўзини кўп ишлатамиз. Бу бежиз эмас. Демьян Бедний ўз ҳаёти ва ижодини революция билан чамбарчас боғлаган биринчи рус шоирларидан эди. Инқилобчи, оммани севикли нотиғи Демьян Бедний большевиклар матбуотида чиққан дастлабки асарларидаёқ эзилган халқни порлоқ келажак сари муқаддас курашга чорлади. Демьян Беднийнинг ижодида биринчи марта Ленин ва Коммунистик партия мавзуси бараллa жаранглади. «Ер ҳақида, эркинлик ҳақида, ишчи қисмати ҳақидаги йирик шеърий қиссасида у Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин юз берган буюк ўзгаришлар қўламини катта маҳорат билан кўрсатиб берди. Уни совет адабиётининг биринчи инқилобчи-масалчиси, биринчи қўшиқчи шоири, дейиш бағоят тўғри бўлур эди. Ниҳоят, у 1923 йилда жанговар Қизил Байроқ ордениби олишга мушарраф бўлган биринчи совет адиби ҳамдир. Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети Президиуми Демьян Беднийни «шарафли жанговар постда» турган революцион шоир» деб атади.

Демьян Бедний умрининг охиригача партияга содиқ жангчи сифатида хизмат қилди.

Хўш, Демьян Беднийнинг ижоди қайси фазилатлари билан ҳозиргача бизни ўзига ром этиб келмоқда? Унинг ёркин хотираси, олов нафасли шеър ва қўшиқлари нима учун ҳанузгача халқимиз дилида ва тилида яшамоқда? Демьян Бедний ижодининг гражданлик моҳияти ва пафоси совет санъатининг энг юксак талабларига жавоб бергани учун ҳам у ҳанузгача бизга ғоят қадрлидир.

Революция куйчиси ижодининг сарчашмаларига назар ташлаш учун ҳаётан 100 йил орқага қайтайлик. Демьян Бедний Украинанинг Херсон губерниясига қарашли Губовка қишлоғида туғилиб, асли номи Ефим Алексеевич Придворов эди. Шоирнинг болалиги азоб-уқубатда ўтди, қашшоқлик, очлик, камбағал деҳқонларнинг мисли кўрилмаган уқубатли ҳаёти гўдаклик пайтидаёқ унинг хотирасига маҳкам ўрнашиб қолди. Кейинчалик бу кўрган-кечирганларини у «Аччиқ ҳақиқат» номли поэмаси ва бошқа кўп асарларида тасвирлаб берди.

1911 йили Ефим Придворов биринчи марта большевикларнинг «Звезда» газетасида ўзининг дастлабки шеърларини эълон қилади. Бу асарларида қишлоқларда ҳукм сураётган ҳақсизлик ва зўравонликлар ҳақида баралла сўзлайди, жандарм-полициячилик разолатини, помещиклар зулмини ўткир сатира остига олади. Демьян Бедний инқилобий поэзиясининг сатирик йўналиши ҳам айни шу йиллардан бошланган. «Звезда» газетаси шоирни кенг халқ оммасига танитди, айни пайтда унинг ижодий маҳоратини ошириб, у яратган асарларда партиявий, революцион йўналиш кучая борди. У Россия ҳаётини зийраклик билан кузатар, воқеа ва ҳодисаларга памфлетлар, масаллар, эпиграммалар, фельетонлар билан муносабат билдирар эди. Мана бир мисол: «Лена» шеърини олиб кўрайлик. Унга: «1912 йилнинг 4 апрели. Ленада ишчиларнинг отилиши», деган эпиграф қўйилиб, шоир ўз шеърида қотилларни газаб билан лаънатлаган ва чоризмни тўнтариб ташлаш учун халқни революцион курашга чорлаган эди:

— Биродарлар! Лаънат ўшанга —
Ким бу кунни ёддан ўчирса,
Бу қон учун ёвни кечирса!

1912 йили Демьян Бедний большевиклар партияси сафига киради ва «Правда» газетасида ишлай бошлайди. Газетанинг биринчи сонидаёқ у Россияда революцион ҳаракат кучайганлиги ҳақида ёзиб, халқни озодлик ва ҳақиқат учун курашга ундайди.

Чор Россияси цензурасининг даҳшатли шароитида Демьян Бедний кўпроқ масал жанрига мурожаат этиб, шу соҳада кўпроқ фойда келтира олишини ўйлади. Чиндан ҳам унинг масаллари пролетар поэзияси тарихини ёрқин саҳифалар билан бойитди. Демьян Беднийнинг «Крилов бобонинг невараси» деб атай бошлашди.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси шоир ижодида янги уфқлар очди. Йирик сатирик шоир энди Горький, Маяковский, Серафимович ва бошқа пролетар адиблари билан бир қаторда, партия кўрсатмаларига оғишмай амал қилиб, совет даври адабиётини ярата бошладилар.

Демьян Беднийнинг гражданлар уруши даврида яратган оташин чақириқ шеърлари қизил аскарларни ғалабага руҳлантирди, охирги томчи қонлари қолгунча Совет ҳокимияти учун курашга ундади. Улар Демьян Бедний қўшиқларини айтган ҳолда жангга кирар эдилар:

Қизил Армия билан
Походга борай.
Қонли жангда золимлар
Бағрини ёрай.

Ушбу сатрлар машҳур «Қузатиш» шеъридан олинган. Бу шеърнинг яратилишига эса Владимир Ильич Ленин сабаб бўлган эди. Эски қўшиққа қарши янги қўшиқ ёзиш ва одатдаги халқ термаларига янгича маъно сингдириш йўлларини Ленин унга қанчалар аҳамият бериб ўргатганини кейинчалик шоир мароқ билан эслаган эди.

Демьян Бедний тақдирида пролетариат доҳийси катта роль ўйнаганини алоҳида таъкидлаш зарур. Дарҳақиқат, у биринчилардан бўлиб шоирнинг истеъдодини пайқаган ва келажак камолотини фаол кузатиб борган эди. Улуғ доҳийнинг: талант — нодир нарса, уни ишчилик ва эҳтиёткорлик билан қўллаб-қувватлаб бориш зарур, деган машҳур сўзлари ҳам айни шу Демьян Бедний ҳақида айтилган эди. В. Д. Бонч-Бруевичнинг хотирлашича, В. И. Ленин «Демьян Беднийнинг қудратли поэзиясига... ажойиб бир эътибор билан, яқиндан ва севиб муносабатда бўлган».

Шоирнинг «Бош қўча» поэмаси унинг ижодидаги чўққи асар бўлиб, ўз навбатида совет адабиёти олтин хазинасига қўшилган муносиб қиссадир. Унда шоир меҳнаткаш халқ ва у яратган барча моддий ва маданий бойликлар энди шу халқнинг ўзига тегишли эканини катта поэтик маҳорат билан ҳикоя қилиб беради.

Демьян Бедний доимо жўшқин ҳаёт қучоғида, мамлакатимиз бўйлаб кўплаб саёҳатларга чиқади, улардан олган бой таассуротларини шеърга кўчиради. Айниқса, унинг Ўрта Осиё республикалари ҳаётига бағишланган асарлари биз учун ғоят қимматлидир.

Қаҳрамонона Турксиб қурувчиларига шоир ўзининг 1930 йилда ёзган «Шайтон арава» поэмасини бағишлади. Поэма темир-йўл ишга туширилган 1 Май куни босилиб чиқди. Унда қурувчиларнинг ҳикоялари айнан келтирилиб, турли миллат вакилларидан иборат бўлган улуғ совет халқининг меҳнат жасорати баланд пардаларда тараннум этилади:

Жумбоқларни енгиб, ғолиб назар билан
Пўлат каби мустаҳкамлар тоқасин,
Жипслаштириб бир оила — мўъжизага,
Илдам юрсин, деб «тарих паровози»,
Биз келтирдик улкан темир..

Демьян Бедний ижодида халқаро мавзуда яратилган шеърлар ҳам кўп ўрин эгаллайди. Немис-фашист босқинчилари Ватанимизга ҳиёнаткорона бостириб кирганида шоир худди граждан уруши йилларидагидек ғазабнок жангчига айланди. Маяковский «РОСТА ойнаси» анъаналарини давом эттириб, ўз жанговар шеърларини «ТАСС ойнаси» шаклида чиқара бошлайди. Демьян Бедний бу йилларда ақл бовар қилмас даражада унумли ишлайди: «ТАСС ойнасининг олтидан бир қисмини курашчи-шоир, ташвиқотчи-шоирнинг жўшқин асарлари эгаллар эди. 9 Май — Буюк Ғалаба кунида у «Правда» газетасида ўзининг охирги шеърини эълон қилади:

... Ғанимлар топталди:
ҳарбий ун ўчди,
Жанговар ҳайқириқ, расво мақтаниш.
Прогресс, инсоний адолат кучи
Ғалаба байрамин қилмоқда олқиш.

Бу шеър енгилмас халқ шаънига айтилган улуғвор гимндек янгради.

Бугун биз халқимизнинг ажойиб фарзанди, буюк шоиримиз хотирасини чуқур ҳурмат ва эътиқод билан эсга оляпмиз. Унинг шеърлари фақат мамлакатимиз тарихини билишимиз ва ҳис этишимиздагина бизга кўмакчи бўлиб қолмай, балки коммунизм ғоялари тантанаси учун олиб бораётган бугунги курашимизда ҳам бизнинг содиқ йўлдошимиздир. Шоир яратган энг яхши асарларнинг нафаси бугунги кунда ҳам яққол сезилиб турганининг боиси ана шунда.

Уктам УСМОНОВ,
Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари.

ПИРИ БАДАВЛАТЛАРИМИЗ

102 ЁШЛИ МОМО

Унинг нигоҳидан оналик меҳр-муҳаббати ёғилиб турибди. Момони муборак ёши билан қутлаганн келган меҳмонларнинг чеҳрасида қувонч, сўзларида самимият, ифтихор туйғуси акс этади. Тўкин дастурхон атрофида жамулжам бўлган ўғил-қизлар, невараю чевералар, келин-қуёвларнинг ҳаммаси ҳам унинг сўзларини берилиб тинглаб ўтиришибди.

— Инқилобдан аввалги кунимизни кун деб бўлмасди, — дерди Норхол момо оқ шоҳи рўмолининг учи билан намланган киприкларини артиб-артиб қўяркан. — Отам камбағал деҳқон эди. Бечора бизларни боқаман, деб тонг саҳардан қош қорайгунча ишларди. Умр бўйи ер чопиб, экин экиб, хирмон кўтарган бўлса ҳам қорни нонга тўйган эмас. Шукур, бахтимизга бунақа замонлар келди, у кунларни кўрмагандай бўлиб кетдик.

Момо ўтмиш ҳаёти, ёшликда кўрган-кечирганлари ҳақида ҳикоя қиларди-ю, гоҳ-гоҳ хаёлга чўмиб кетарди. Гўё ўша кунлар кўз олдидан қайта ва қайта ўтаётгандай бўлаверарди.

Ҳозирги Термиз район, Молгузар қишлоқ Советига қарашли Жданов номли колхознинг 8-бригадаси ерлари ўша вақтларда Янгиқишлоқ деб аталарди. Ниҳоят, ҳурият бўлгач, кўплар қатори Норхол ва унинг турмуш ўртоғи Ҳамро ака оила-сига ҳам осуда ҳаёт офтоби ўз нурини соча бошлади. Эрхотин колхозга кириб ишлай бошлашди. Оилада бирин-сирин ўн ўғил-қиз туғилиб, вояга етди. Меҳнат — бахт калити, дейди доно халқимиз. Ҳамро ака оиласи ҳам ўз бахтини ҳалол меҳнатдан топди. Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги туфайли бу оила қишлоқда намунали, ибрат олса арзийдиган совет оилаларидан бирига айланди. Ҳонадонда астасекин, катта-кичик тўю томошалар ҳам ўтказилди.

...Меҳмонхона деворида, уйнинг тўрида Ҳамро аканинг, сўнгра унинг икки ён томонида эса ўғиллари Мусурмон билан Мирзанинг суратлари осиғлиқ. Улар Улуғ Ватан урушида, немис-фашист босқинчиларига қарши жангларда ҳалоқ бўлишган. Мусурмондан бир қиз — Зийнат қолган. Унинг ҳозир ўн фарзанди бор. Оиласи билан Шеробод районидаги «Шеробод» совхозида тинч, фаровон турмуш кечирмоқда. Момонинг иккинчи невараси — Сафар эса Мирзанинг ўғли. У колхозда трактorчилик қилади. Турмуши яхши. Мирзалардан кейинги ўғил — Мустаб ака бу йил 69 ёшга чиқди. Улуғ Ватан уруши II-группа инвалиди, 6 фарзанди бор. Ориз Ҳамроев — 55 ёшда. Термиз локомотив депосида слесарь. Ўн фарзанди бор. Остон Ҳамроевнинг эса ёши 39 да. У 11 фарзандининг отаси. Бир неча йиллардан бери Термиз шаҳридаги 20-автобазада шоферлик қилиб келади. Социалистик мусобақа ғолибларидан.

Норхол момо Ҳамроеванинг катта қизи — Турсунбиби 72 ёшда. У бутун умр Жданов номли колхозда ишлади. Ҳозир пенсияда. 9 боланинг онаси. Ора, Қурбонгул Ҳамроевалар ҳам эл-юрт ишига қайишадиган, меҳнатсевар кишилар бўлиб улғайишган. Ҳавас қилса арзийдиган онла бошлиқлари.

Норхол момонинг ўғиллари, қизлари, невара-чевералари тўпланиб келишса катта ховлига сиғишмайди. Улар халқимизга садқидилдан хизмат қиладиган, ҳалол меҳнат соҳибари, ажойиб касб кишилари бўлиб улғайишган. Мана ҳозир бутун оила аъзолари катта дастурхон тўрида ўтирган, сочлари қордай оқарган, аммо руҳи тетик ва бардам Норхол момонинг 102-умр баҳорини нишонлашмоқда. Фарзандларининг ҳар бири момонинг умрини кўрсам, юртимга, элимга хизмат қилсам, дейди. Асрни ортда қолдирган онаизор эса улардан завқ олиб майин табассум билан шундай дейди:

— Ҳалол, меҳнатсевар бўлган кишининг умри ҳам узун, турмуши ҳам завқли бўлади. Болаларим, шундай замонинг қадрига етинглар. Шундай замонга мушарраф қилган партия ва ҳукуматимиздан миннатдор бўлинглар.

Замон шукронасини айтган 102 ёшли момо чеҳрасида ҳаётидан, замонидан мамнунлик ифодаси барқ уриб турарди.

А. УСМОНОВ.

СПОРТ

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

✦ **ШАХМАТ. Москвада олий лига мамлакат чемпионатининг учинчи тур ўйинларидан кейин кечиктирилган учрашувлар нижоясига етказилди. Бунда Е. Геллер — М. Талпи, Л. Псахис — К. Лернерни, А. Юсупов — В. Маланюкни, К. Лернер — М. Талпи мағлубиятга учратдилар. В. Маланюк—Г. Аъзамовга, Т. Петросян — Ю. Романишнига ўйинни бой беришди. Т. Петросян — Л. Псахис, К. Лернер — З. Азмайпарашвили, А. Карпов — Л. Полугаевский учрашувлари дуранг бўлди. Ҳозир Л. Псахис 2,5 очко билан олдинда бормоқда. А. Карпов билан А. Белявский ҳисобида иккитадан очко бор. Г. Аъзамов, Ю. Балашов, А. Тукмаковлар 1,5 тадан очко тўплашди. Тошкентлик Г. Аъзамовнинг одессалик Г. Тукмаков билан ўйини иккинчи марта кечиктирилди.**

✦ **ВЕЛОПОЙГА. Олмалиқ шоссе йўлидаги Бутуниттифоқ турнири давом этмоқда. 90 километрга ўтказилган пойгада И. Романов (Клайпеда), О. Волоцков (Львов), Н. Макаров (Тожикистон)лар 1 соат 54 минут 14 секунд натижа билан фахрли ўринларни эгаллашди. Тошкентлик С. Агупов тўртинчи бўлди.**

✦ **ШАШКА. Таллинда халқаро шашка бўйича ўтказилаётган мамлакат чемпионатида 13-тур ўйинлари бўлди. Тошкентлик С. Давидов Балякиндан устун келиб, очколарини 5,5 тага етказди.**

ҲАР ТЎҒРИДА

АЖОЙИБ ВОДИЙ

Уттар Прадеш штатидаги Нандадеви миллий боғига қарашли ноёб гуллар водийсига кириш Ҳиндистон ҳукуматининг қарорига биноан беш йилга тақиқлаб қўйилди. Ҳимолай тоғи этакларидаги бу водийда орхидея, магнолия ва чиройли гуллайдиган бошқа юзлаб хилма-хил ўсимликлар ўсади.

Мутахассисларнинг фикрича, кейинги йилларда сайёҳлар табиатнинг шу ноёб ўсимликларига катта зарар етказган. Гуллар водийсининг вақтинча ёпиб қўйилиши бу ажойиб водий ва унда ўсадиган ўсимликларни келгуси авлодлар учун аввалги ҳолида сақлаб қолишга имкон беради.

БОҒНИНГ ЯНГИ МЕҲМОНЛАРИ

Кобулдаги ҳайвонот боғига бу ерлар учун ёт ҳайвонлар келтирилди. Яқинда Берлиндан Кобул боғига олиб келинган бир жуфт эркан ва уруғчи арслон самолётда узоқ учиб келсалар-да, ўзларини яхши ҳис этмоқда. Ҳайвонот боғига Чехословакиядан бир жуфт йўлбарс, зебра, Канададан ғоз билан ўрдаклар олиб келиш мўлжалланмоқда.

Нодир ҳайвон ва парранда турларини айирбошлаш программаси бошқа мамлакатлар билан илмий ҳамда маданий ҳамкорлик қилиш тўғрисида тузилган битимлар доирасида амалга оширилаётир. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ САЁҲАТ ИШҚИБОЗЛАРИНИ **қуйидаги маршрутлар бўйича бир кунлик саёҳатга**

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

КИЕВГА — 9 апрелда. Путёвканинг тахминий баҳоси — 110 сўм.

ВОЛГОГРАДга — 7 майда (фақат Улуғ Ватан уруши қатнашчилари учун). **Путёвканинг тахминий баҳоси — 115 сўм.**

Путёвка баҳосига самолётда бориш ва келиш, уч маҳал овқат, экскурсия хизмати ҳақи киради.

Путёвкаларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотиб олиш мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри. Паралдар ҳиёбони, 5-уй, 8-хона. Телефон 39-13-59.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг БОТАНИКА ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лабораторияларнинг кичик илмий ходимлари: хом ашё бўладиган ўсимликларни излаш, Қизилқум саҳро станциясига (ботаник).

КОНКУРС МУДДАТИ — 24 АПРЕЛГАЧА.

Мурожаат учун адрес: 700143, Тошкент шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 32-уй, Академиклар шаҳарчаси.

●

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ орденли В. В. КУЙБИШЕВ номидаги САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИ **вакант вазифаларга**

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири: сиёсий иқтисод;

кафедра доцентлари: саноат моллари, химия;

кафедра ассистенти: ташкилий техника.

Конкурс муддати — 24 апрелгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Самарқанд шаҳри, Коммунистическая кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими.

●

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги

ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ **вакант вазифаларга**

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра ассистентлари: клиник фармакология курси, нормал анатомия, биринчи ички касалликлар кафедраси пропедевтикаси;

кафедра катта ўқитувчилари: рус тили, фармакология, микробиология.

Конкурс муддати — 24 апрелгача.

Мурожаат учун адрес: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй.

●

Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо Бош бошқармаси

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИНИНГ ЯНГИ ИШ КУНИНИ ЎРНАТДИ

Тошкент Марказий универмаги ҳар куни соат 9.00 дан 21.00 гача ишлайди.

Дам олиш куни — душанба.

●

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8/IV да **Оламнинг яратилиши**, 9/IV да **Аида.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/IV да **Келинлар кўзголони**, 9/IV да **Ғариблар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/IV да **Қиёфалар ёки занжир**, 9/IV да **Мангулик.**

ДАВЛАТ РЕСПУБЛИКА ҚЎГИРЧОҚ ТЕАТРИДА — 9/IV да — **Ўткир шохли буқача** (15.00).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8 АПРЕЛЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильмлар. 10.10 — Вертикал бўйлаб пойгалар. Бадиий фильм. 3-серия. 11.20 — Концерт. 12.20 — 15.20 — Янгиликлар. 15.45 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Концерт. 16.40 — Шундай завод бор. 17.25 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Рус музейи. 20.25 — Уч кун ва икки йил Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. СССР чемпионати. «Динамо» (М) — «Динамо» (Тб) 23.45 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Тарих. 11.05 Астрономия. 11.35 — ва 12.40 — Тарих. 13.10 — Давримиз ленинномаси. 14.10 — Кобахидзе мактаби. 14.40 — Н. В. Гоголь. «Ревизор». 15.25— Илмий-оммабоп фильм. 16.20— 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильмлар. 19.15 — Музика ҳамма учун. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Яхши ишлаш — яхши яшаш демакдир. 21.30 — Время. 22.00 — Тақводор Марта. Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Рус адабиёти. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Ўлим билан олишув. Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Ешлик. 18.45 — Бобир таваллудининг 500 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Инсон ва қонун. 20.30 — Ахборот. 20.50 —Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Дунё воқеалари. 22.30 —Эртага премьера. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 16.00 — Чизма геометрия. 18.50 — Телевизион фильм. 19.00 — Физика. 19.50 — Телевизион фильм. 20.00— Янгиликлар. 20.20 — Қишлоқ ҳаёти. 20.40 — Телевизион фильм. 21.00 — Ҳуқуқ-тарбот пособнолигида. 21.30 — МТ. П.

9 АПРЕЛЬ, ШАНБА

МОСКВА-I 9.00 — Время. 9.40 — АБВГДейка. 10.10. — Спортлото. 10.20 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.50 —Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.20 — Халқ ижоди. 12.05 — Эдинг-дами ўртоқ. 13.05 — Ҳужжатли фильм. 13.15 — Концерт. 14.05 — Рус музейи. 14.30 — Камалак. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Москва камер хорининг концерти. 17.25 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 17.55 — Болалар учун фильм. 18.20 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 19.20 — Мультфильмлар. 19.55 — Ҳамдўстлик. 20.25 — Инженер Баркасовнинг беҳаловат куни. 21.30 — Время. 22.05 — Инженер Баркасовнинг беҳаловат куни. 23.00 — Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.25 — Ватан осмони посбонлигида. 10.20 — Тонгги почта. 10.50 — Тақводор Марта. Бадиий фильм. 1-2 серия. 13.05 — Халқ куйлари. 13.20 — Олам кинокамера кўзгусида. 14.00 — Голиблар. Фронтдош дўстлар клуби. 15.30 — Саёҳатчилар клуби. 16.30 — Киев телевидение студиясининг программаси. 18.15 — Ҳужжатли фильм. 18.40 — Халқаро обзор. 18.55 — Концерт. 19.45 — Здоровье. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 — Музикали киоск. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Л. Филатов. Каникули соат.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телевизион миниатюралар театри. 10.55— Сўз кетидан сўз келар. 11.15 — Болалар учун кинокўрсатув. 12.05 — Шахмат мактаби. 12.35 — Уч бақалоқ. Бадиий фильм. 14.00 — Ота-оналар университети. 14.30 — Биз ҳордиқ чиқарадиган дамлар. 17.55 — Мультфильм. 18.05 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 18.45 — Оламга саёҳат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёзувчилар ёзувчилар ҳақида. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Осмондан тушган бешовлон. Бадиий фильм.

17.25 —Душанба кўрсатувлари.

Радио

8 АПРЕЛЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Боғларда баҳор. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Микрофон олдида «Ялла» вокал-чолғу ансамбли. 12.10 — Ўзбекистон индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ешлик. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда. 23.15 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Днепр» (Днепропетровск) — «Пахтакор».

9 АПРЕЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.30 — Ешлик. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — Чолғу куйлари. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб. 14.00 — Табаррук замин. 17.00 — Музикали учрашувлар. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Спортга — партиявий ғамхўрлик. 19.25 — Ешлик. 20.50 — Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари. 21.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Қўшиқлардан қўшиқларга. 24.00 — Хайрли тун.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

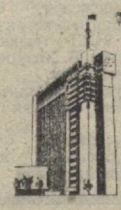

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. — 01900. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 80.